

Kiskunhalasi
Konduktív
Óvoda,
Általános Iskola
és
Kollégium

HELYI TANTERV

TANULÁSBAN AKADÁLYOZOTTAK SZÁMÁRA

2020

TARTALOM

BEVEZETÉS	3
TANTÁRGYI STRUKTÚRA ÉS ÓRASZÁMOK	4
MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM	5
1. Évfolyam	7
2. Évfolyam	11
3. Évfolyam	14
4. Évfolyam	17
MATEMATIKA	21
1. Évfolyam	22
2. Évfolyam	24
3. Évfolyam	26
4. Évfolyam	28
ETIKA	30
1. Évfolyam	31
2. Évfolyam	33
3. Évfolyam	35
4.Évfolyam	37
KÖRNYEZETISMERET	39
3. Évfolyam	40
4. Évfolyam	43
ÉNEK-ZENE	45
1. Évfolyam	45
2. Évfolyam	47
3. Évfolyam	49
4. Évfolyam	51
VIZUÁLIS KULTÚRA	53
1. Évfolyam	54
2. Évfolyam	56
3. Évfolyam	58
4. Évfolyam	59
TECHNIKA ÉS TERVEZÉS	60
1. Évfolyam	61
2. Évfolyam	62
3. Évfolyam	64
4. Évfolyam	66
DIGITÁLIS KULTÚRA	68
3. Évfolyam	68
4. Évfolyam	69

Bevezető

A tanterv készítéséhez a 2020-ban hatályos jogszabályokat, valamint a központi tanügyi dokumentumokat (5/2020. (I.31.) Korm. rendelet) vettük alapul.

A kerettantervek közül a *Kerettanterv az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára 1-4. évfolyam – alapján dolgoztuk ki.*

Célunk a tanulásban akadályozott, sajátos nevelési igényű gyermekek általános műveltségének megalapozása, a társadalomba való beilleszkedés feltételének elsajátíttatása, az önálló életre való nevelés, illetve a személyiségük ismeretében az önmagukhoz képest maximális fejlődés lehetőségének megteremtése.

Figyelembe vesszük a szakértői vélemények javaslatai alapján a tanulásban akadályozott tanulók speciális szükségleteit, pl. a téri tájékozódás, a figyelem, az emlékezet, a finommotorika, a kommunikáció, a szociális viselkedés zavarait.

A tanulásban akadályozott tanulók nevelési folyamatában különös hangsúlyt kap a képességfejlesztés. Ennek fő területei: a kommunikációs, a kognitív, a kreatív, a motoros, az orientációs és a szociális képesség. Ezek kialakítása élménybe ágyazott, ugyanakkor nagyon gondosan elemeire lebontott és gyakori visszatéréseket biztosító tanulási folyamatban történik.

A tapasztalási folyamatokban való elmélyülést, a megtanulandó fogalmak élményekkel való összekapcsolását részesítjük előnyben.

Az ismeretátadás során főbb pedagógiai módszereink a sokoldalú, konkrét szemléltetés, az ismeretek sokoldalú megközelítése, a szemléletességre való törekvés, a fokozatosság, a rendszeresség, a játékosság, az ismeretek alkalmazási feltételeinek megteremtése, a differenciált fejlesztés és differenciált követelményrendszer megvalósítása.

Ennek megfelelően tantervünk irányadó, de a tanulói csoportok aktuális igényeinek, fejlettségi szintjének, haladási tempójának megfelelően, a kimeneti követelmények figyelembevételével módosítható, átszerkeszthető.

Tantárgyi struktúra és óraszámok

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az 1–4. évfolyamon

Óraterv 1–4. évfolyamra								
Tantárgyak	1. évf.		2. évf.		3. évf.		4. évf.	
	N	T	N	T	N	T	N	T
Magyar nyelv	4	4	4	4	3	3	3	4
Magyar irodalom	3+1	3+1	3+1	3+1	2+1	3+1	2+1	3+1
Első élő idegen nyelv	-	-	-	-	-	-	2	-
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	3+1	4+1	4+1
Etika	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret	0	0	0	0	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2	1	1
Digitális kultúra	-	-	-	-	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1
Délelőtti órák összesen:	19	19	19	19	19	19	20	20
Testnevelés és sport helyett konduktív mozgásfejlesztés	3	3	3	3	3	3	3	3
Önellátás, közlekedés tanulása	2	2	2	2	2	2	2	2
Összesen:	24	24	24	24	24	24	25	25
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	24	24	24	25	25
Konduktív pedagógiai fejlesztés	20	20	20	20	20	20	20	20
Mindösszesen	44	44	44	44	44	44	47	47

*A szabadon tervezhető órakeret óráival a magyar, és a matematika tantárgyak óraszámát növeltük, ezt a tantárgynál + jellel jeleztük.

Összevont osztályoknál, tantárgyanként mindig a "legnagyobb minimális kötelező óraszám" valósul meg, az érintett osztályok minimális óraszámai közül.

A kötelező óraszám szabadon tervezhető, felhasználható 10%-ára nem tervezünk külön tananyagot, azt szétosztottuk a meglévő téma-egységek között, hiszen tanulóinknak - mozgássérülésükből következően - általában több időre van szükségük a kulcskompetenciák kifejlődéséhez.

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

A tanterv szerkezete bővíthető, módosítható. Az egyes témák időkerete a tanulók adottságai és a helyi lehetőségek figyelembe vételével alakítható ki. A főtémák önmagukban nem jelentenek külön - külön tanítási órát, ezek a tantárgyon belül folyamatosan, minden órán jelentkezhetnek.

A feldolgozásra kerülő kötelező olvasmányok körét a Kerettanterv ajánlásainak figyelembe vételével állítottuk össze. A tintával való írást a gyermekek finommotorikus fejlettsége szerint differenciáltan vezetjük be.

Habilitációs, rehabilitációs lehetőségek:

- A tanulási képességet vizsgáló szakértői bizottság szakvéleményében javasolt foglalkoztatások.
- Dyslexia - prevenciós módszerrel történő olvasás – írás tanítás.
- **A tanítás- tanulás során felmerülő**
- kommunikációs, akusztikus - artikulációs nehézségek, mozgási - kinesztetikus típusú tanulási nehézségek, a beszédhallási, térészlelési gyengeségek, koncentrációzavar korrekciója,
- a konkrét és absztrakt gondolkodás dinamikájának, rugalmasságának, kritikusságának, összehasonlítási és általánosítási képességeknek fejlesztése,
- a lemaradások pótlása, felzárkóztatás

Célok:

- Az **anyanyelvi kommunikáció** fejlesztése által az igényes nyelvi kifejezésformák megismertetése, használata a mindennapokban.
- Az **önkifejezés, önbizalom, önkontroll** kialakítása
- A tanuláshoz, az önálló ismeretszerzéshez szükséges **alapkészségek, technikák** (olvasás, szövegértés, szóbeli és írásbeli kifejezőképesség és szövegalkotás / kialakítása, megalapozása, fejlesztése.
- A **kommunikációs képesség és igény** kialakítása és motiválása különböző lehetőségek igénybe vételével / drámajátékok, szituációs és helyzetgyakorlatok, médiák, stb.)
- A **társas kapcsolatok, a szocializációs és együttműködési készség** gazdagítása az anyanyelv által
- Az **anyanyelvi kultúra** és az alapvető **irodalmi tájékozottság** megalapozása a nyelvi hagyományok, népszokások, népköltészeti és irodalmi alkotások megismerése által.
- A **beszéd** és a **kognitív funkciók** zavarainak orvoslása, a **gondolkodási rigiditás** kivédése, egyénre szabott módszerek segítségével.
- A társas – társadalmi együttéléshez szükséges **kommunikációs képességek**, az önbizalom, önkifejezés, önkontroll, és a jövőendő tanulmányokhoz szükséges tanulási – befogadási képességek elsajátítása, folyamatos fejlesztése.
- A már meglevő nyelvi tudás, a **szóbeli és írásbeli szövegalkotás képességének**, a beszédműködés formai és tartalmi tényezőinek fejlesztése, gazdagítása, a szókincs folyamatos bővítése.
- A **személyiség harmonikus, differenciált fejlesztése** az anyanyelv és irodalom sajátos eszközeivel.
- A nyelvi hagyományok, népszokások, népköltészeti és irodalmi alkotások megismertetése, megszerettetése, általuk az esztétikai, erkölcsi és érzelmi fogékonyság formálása, nemzeti hovatartozás érzésének kialakítása.

Követelmények

- Legyen képes az igényes nyelvi kifejezésformák alkalmazására a mindennapokban.
- Alakuljon ki az önkifejezés, az önbizalom és az önkontroll képessége.
- Sajátítsa el az önálló ismeretszerzéshez, tanuláshoz szükséges nyelvi kifejezőeszközöket, technikákat.
- Ismerje meg és alkalmazza a legalapvetőbb grammatikai és irodalmi ismereteket.
- Alakuljon ki benne a kommunikációs igény.
- Legyen képes társas kapcsolatok kialakítására, megtartására.
- Gazdagodjon érzelmi- és képzeletvilága, legyen képes a jó és rossz megkülönböztetésére, az együttérzésre, toleranciára és alakuljon ki a megbocsátás és humor képessége.
- Legyen tájékozott a tanult irodalmi műfajokban, ismerje meg és ápolja a nyelvi hagyományokat, népszokásokat.
- Ismerkedjen irodalmunk kiemelkedő alakjaival és néhány művükkel.
- Szerezzen tapasztalatokat a könyv-, szótár-, lexikon- és könyvtárhasználatban.
- Legyen képes gondolatai szabatos megfogalmazására szóban és írásban. Írása legyen áttekinthető, olvasható.
- Legyen képes a társas – társadalmi együttéléshez szükséges nyelvhasználatra.
- Értse meg az írott és élőszóbeli szöveget.
- Legyen képes a tanult irodalmi műfajok alapvető különbözőségeinek észrevételére, lényegének megértésére, az értékek befogadására.
- Legyen tájékozott a megismert irodalmi művek fő ismérveiben / szerző, műfaj, téma, cselekmény /.
- Tudjon képességei szerint egyszerűbb szövegelemzést végezni szóban és/vagy írásban.
- Ismerje meg és ápolja a nemzeti, népi hagyományokat.
- Sajátítsa el és alkalmazza a legalapvetőbb grammatikai és irodalmi ismereteket.
- Alkalmazza képességei szerint a tanult nyelvtani, nyelvhelyességi, helyesírási és stilisztikai ismereteket szóban és írásban.
- Rendelkezzen adottságainak megfelelő írástechnikával az áttekinthetőség érdekében.
- Aktívan vegyen részt jeles napok megünneplésében, irodalmi műsorokban, drámajátékokban.
- Lehetőségei és képességei szerint vegyen részt színházi előadásokon, irodalmi esteken.
- Olvasson szívesen. Használja ki a könyvtárak nyújtotta lehetőségeket
- Képességei szerint folyamatosan fejlődjön az olvasás, írás-helyesírás, beszéd, kifejezőkészség, szókincs és szövegszerkesztés területén.

Értékelés

Az értékelést leggyakrabban szöveges formában végezzük. A készségtárgyak értékelése szövegesen történik az 1-4 évfolyamon. Az elért tudásszintet **kiválóan teljesített, jól teljesített, megfelelően teljesített, felzárkóztatásra szorul** - minősítéssel jellemezhetjük, melynek kritériumai az egyes főtémáknál jelzésre kerültek.

Tanév elején, témák, témakörök végén, félévkor és év végén diagnosztikus méréseket és összegző méréseket is végzünk a megfelelő témára irányuló célzott feladatokat tartalmazó feladatlapokkal. A feladatok, feladattípusok összeválogatása a tantárgyat tanító pedagógus kompetenciája.

A magasabb évfolyamba lépés feltételeit a főtémák követelményeiben kiemelt betűkkel jelöltük.

Magyar nyelv és irodalom

1. évfolyam

Óraszám: heti: 8

BESZÉDKÉSZSÉG FEJLESZTÉSE, SZÓBELI SZÖVEGEK MEGÉRTÉSE, ÉRTELMEZÉSE ÉS ALKOTÁSA	
Tananyag	Követelmények
- A helyes beszédleghzés elsajátítása játékos léghzési – hangadási - kiejtési gyakorlatokkal - Artikulációs gyakorlatok, az ajak- és nyelvmozghás, a hangképző szervek működésének megfigyelése, a beszédhangok tiszta ejtése. Hangfelismerési és megkülönböztető gyakorlatok, hangutánzások. - A beszéd helyes tagolásának gyakorlása beszéd-készség-fejlesztő játékokkal. - Az akusztikus és vizuális érzékelés, észlelés, differenciálás folyamatos gyakorlása érzékszerv – finomító, utánzó, érzékelésfejlesztő játékokkal. - A szókinccs gyarapítása, a mindennapokban használatos szavak szinonimáinak megismertetése, a passzív szókinccs aktivizálása gátlásoldó, fantáziafejlesztő játékok segítségével. - A felnőtt és kortárs beszélgetőtársak bizonyos szituációkban alkalmazott kifejezési módjainak, gesztusainak, testbeszédének megfigyelése szituációs játékok keretében. - Irányított társalgás iskolai és iskolán kívüli témákról a helyes kérdésfeltevés és válaszadás gyakorlására. - A társas érintkezésben, az iskolai és iskolán kívüli életben használt leggyakoribb beszéd-és mozgásformulák gyakorlása, elsajátítása helyzetgyakorlatok, ismerkedő – kapcsolatteremtő, kapcsolatmélyítő, együttműködési képességet fejlesztő, önfegyelem erősítő, metakommunikációs és mimes - improvizációs játékok segítségével. - A személyi adatok megtanulása memóriafejlesztő játékokkal	– Legyen képes a helyes beszédleghzésre, a tiszta hangoztatásra, ejtésre. – Tudja gondolatait egyszerűen, érthetően közölni. – Figyeljen a kortárs és felnőtt beszélgetőtársra. – Kérdések segítségével mondja el a mindennapok élményeit, történeteit. – Legyen képes egyszerű kérdések, válaszok megfogalmazására. – Aktívan vegyen részt a csoporton belüli beszélgetésekben, mondja el véleményét. – Sajátítsa el társas érintkezéshez, a mindennapi élethelyzetekhez szükséges legelemibb illemszabályokat, formulákat. – Ismerkedjen a mindennapokban használatos egyszerű gesztusok és a testbeszéd jelentésével. – Tudja legfontosabb személyi adatait (név, lakcím).

ANYANYELVI KULTÚRA, ISMERETEK AZ ANYANYELVRŐL, ÍRÁS, SZÖVEGALKOTÁS

A betűk írása az olvasáshoz viszonyítva késleltetetten történik, a betű-összeolvasás után. Ekkor már párhuzamosan történik az új betűk olvasása, írása, az előzőleg olvasottak írását visszamenőleg tanítjuk.

Tananyag	Követelmények
– Hangképzések, játékos artikulációs gyakorlatok a tiszta kiejtés gyakorlására. – Játékos gyakorlatok a magán- és mássalhangzók képzése és kiejtése közötti különbségek és a zöngéesség megfigyeltetésére. – A hang és a betű kapcsolata. – Betűk, hangok válogatása, rendezése, csoportosítása adott szempontok szerint (pl. időtartam, zöngéesség, stb.). – A beszédhangok, és azok betűjeleinek felismertetése szavakban. – A magán- és mássalhangzók időtartamának érzékeltetése hangoztatással, jelölése írásban. – Szótagoló, szótagszám-jelölő gyakorlatok. – Gyakorlatok a hang, a betű, a szótag, a szó és a mondat lényegbeli megkülönböztetésére – A mondatkezdés és a nevek kezdőbetűinek jelölése (a már megismert nagybetűkkel, illetve színezéssel - minden alkalommal tudatosítva, hogy nagybetűvel fogjuk írni, ha már megtanultuk azokat). – A kérdés, a közlés és a felszólítás mondatvégi írásjeleinek alkalmazása némi segítséggel – Szógyűjtések kérdések segítségével: ki? mi? mit csinál? mi történik? milyen? – A szótő és a toldalék. Toldalékos szavak gyűjtése kérdések segítségével. Helyesírásuk megfigyeltetése. – A szóvégi ó, ő, ú, ű helyesírásának gyakorlása. – Betűelemek vázolása, lendületes írása széles vonalközben ráírással, majd ugyanazon soron belül önálló írással. – Két majd több íráselem összekapcsolása lendületesen, ceruzafelemelés nélkül – A füzethasználat megismerése. Íráselemek vonalközbe helyezése – A tanult betűk írása vonalközbe, majd még ugyanazon órán a füzet vonalrendszerébe tollbamondással is. – Betűkapcsolás széles vonalközben átírással, majd mellé önállóan, ugyanazon órán vonalrendszerben is. – A tanult betűkkel betűkapcsolatok, szótagok, szavak, rövid mondatok másolása, írása emlékezetből, tollbamondással és önállóan, a tanult helyesírási szabályok előzetes megbeszélés alapján történő alkalmazásával. Másolás írott szövegről. – Rövid mondatok önálló kiegészítése képek segítségével. – Kérdésekre rövid válasz megfogalmazása, leírása – Az ékezetek jelentésmódosító szerepének észrevétele, játékos gyakorlása.	– Legyen képes a hangok tiszta képzésére, értse a hang és a betű kapcsolatát. – Ismerje fel a szavakban a beszédhangokat és azok betűjelét. – Vegye észre a magán- és mássalhangzók képzése, kiejtése közötti különbségeket. – Figyelje meg a zöngéességet. – Legyen képes a megismert magán- és mássalhangzók időtartamának írásbeli jelölésére, helyes kiejtésére. Tudja a szavakat szótagolni, a szótagszámot tapssal jelezni. – Legyen képes a mondatkezdés és a nevek kezdőbetűinek a helyesírás szabályai szerinti jelölésére. – Ismerje, és némi segítséggel alkalmazza a tanult mondatvégi írásjeleket. – Ismeret- és élményköréből egyre bővülő körben nevezzen meg tárgyakat, cselekvéseket, tulajdonságokat adott kérdések segítségével. – Legyen képes a hang, a betű, a szótag, a szó és a mondat megkülönböztetésére. – Ismerkedjen a szótő és a toldalék jelentésével, a toldalékos szavak helyesírásával. – Legyen képes a szókincséhez tartozó szavakban a szóvégi magánhangzók jelölésére. – Sajátítsa el a betűírás és betűkapcsolás technikáját. – Biztosan tájékozódjon a vonalrendszerben. – Tanári segítséggel gazdaságosan helyezze el írásmunkáit, azok legyenek olvashatóak, áttekinthetőek. – Tudja a tanult írásjeleket, betűket, a kiejtéssel megegyező helyesírású rövid szavakat, mondatokat önállóan, emlékezetből, másolással és tollbamondással is leírni.

OLVASÁS, AZ ÍROTT SZÖVEG MEGÉRTÉSE, IRODALMI KULTÚRA, IRODALMI MŰVEK ÉRTELMEZÉSE

Az olvasás iránti érdeklődés felkeltése, osztálykönyvtár kialakítása.

Tananyag	Követelmények
– Iránygyakorlatok térben és síkban. – Játékos légző, artikulációs, hangképző és hangutánzó gyakorlatok, a hangképző szervek működésének, állásának megfigyelése. – Mondatok alkotása képek segítségével, képolvasás. – Hanganalízis. – Hangokból szótagok, szavak alkotása. Szintézis – Az olvasás jelrendszeréből bizonyos kisbetűs írásjegyek és írásjelek megismertetése: valamennyi magánhangzó; a következő mássalhangzók: s, t, m, v, l, p, c, k, f, h, z, d, j, n, sz, g, r, b, gy; valamint a ,, a ?, a ! és a ,, – A megismert betűk keresése, gyűjtése felismerése különböző szöveggörnyezetben – Betűkapcsolatok, szótagok olvasása, kiegészítése értelmes szóvá, mondatba foglalása. – Gyakorlatok az értő olvasás elsajátítására: szavak, rövid mondatok, szövegek hangos és néma szótagoló olvasása a mondatvégi írásjelnek megfelelő hangsúlyozással. – A megértés bizonyítása jelöléssel, cselekvéssel, egyeztetéssel, kiegészítéssel, válaszadással, rajzzal. – Szavakban betűcserék, a jelentésváltozás megfigyelése – Csoportosítások, feladatmegoldások képek és kérdések segítségével, szótag- és mondatkártyákkal a megértés bizonyításával, a megfelelő mondatvégi írásjel alkalmazásával. – Ismerkedés rövid meséket, verseket tartalmazó könyvekkel, leporellókkal – Népi mondókák, találós kérdések, népdalok, népi játékok, népmesék, gyermekversek, versrészletek, köszöntők megismerése, tanulása. – A tanultmondókák, versikék ritmizálása, közös és egyéni mondogatása. – Bekapcsolódás a megismert mesék, versek dramatizálásába, előadásába – Improvizálás, bábozás, drámajáték – A tanév ünnepeireihez kapcsolódó népi játékok, versek, népdalok, köszöntők tanulása – Mesehallgatás. – Rövid gyermekversek, versrészletek meghallgatása, elolvasása, megtanulása – Rövid mesék olvasása. – Szereplők, helyszín kiemelése irányítással – Cselekmény megfogalmazása segítséggel – Szereplők tulajdonságainak és cselekedeteinek megítélése – a jó, a rossz, a szép, a csúnya fogalmának ismerete, használata. – Vers, versszak felismerése.	– Ismerje fel és differenciálja a tanult betűket. – Legyen képes a tanult betűkkel alkotott szavak, rövid szövegek hangos és néma értő olvasására. – Tudja a szövegértést jelöléssel, rajzzal, magyarázattal vagy/és cselekvéssel bizonyítani. – Tudjon rövid, ismert szöveget betűkihagyás, betűcsere nélkül hangosan olvasni. – Az olvasás során képezze helyesen a hangokat, jelezze hangsúllyal és szünettel a mondat végét. – Ismerkedjen a korosztályához szóló gyermekkönyvekkel, tudjon 1 – 2-t megnevezni. – Ismerjen 5 – 8 mondókát, verset, kiszámolót. Kapcsolódjon be ezek közös mondogatásába. – Aktívan vegyen részt drámajátékokban, rövid mesék, versek dramatizálásában, bábozásban. – Ítélje meg reálisan a mesék hőseit. – Olvasson szívesen mondókákat, rövid meséket. – Idézzon fel rövid, pár soros mondókákat. – Különböztesse meg a jó, a rossz, a szép, a csúnya fogalmakat. – Fogalmazza meg az olvasott mese cselekményét kérdések alapján. – Vegyen részt szívesen drámajátékban.

KÖVETKEZŐ ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI

- ✓ Koncentráljon a feladatára
- ✓ Tudatosodjon benne a beszédszervek mozgásának, az artikulációnak és a hangok helyes képzésének összefüggése.
- ✓ Sajátítsa el az olvasás – írás alapelemeit
- ✓ Tudja gondolatait egyszerűen, világosan megfogalmazni, megfelelő hangsúlyozással, hangerővel, beszédtempóval előadni.
- ✓ Értelmezze a tanult betűkkel írt szavakat.
- ✓ Olvasson mondatokat szótagoló olvasással, értse az olvasott szöveget.
- ✓ Tudja a tanult betűkkel írt, ismert szavakat, másolni, tollbamondással, emlékezetből leírni.
- ✓ Sajátítsa el az anyanyelv és irodalom megismeréséhez szükséges elemi ismereteket képességei szerint.
- ✓ Alkalmazza a megismert nyelvi ismereteket kommunikációs élethelyzetekben

Magyar nyelv és irodalom

2. évfolyam

Óraszám: heti: 8

BESZÉDKÉSZSÉG FEJLESZTÉSE, SZÓBELI SZÖVEGEK MEGÉRTÉSE, ÉRTELMEZÉSE ÉS ALKOTÁSA

Tananyag	Követelmények
– A helyes beszédlegzést, tiszta artikulációt elősegítő beszédtechnikai gyakorlatok. – <i>Látási és hallási figyelem, emlékezet fejlesztése</i> játékos gyakorlatokkal. – Játékos tájékozódási gyakorlatok a megfelelő nyelvi kifejezések alkalmazásával (tér, sík, test, idő, - irányok, - irányok megfigyelése). – A természetes beszédhelyzetekhez, vers- és prózamondáshoz alkalmazkodó hangerő, hanglejtés, beszédtempó, beszédritmus, hangsúly megfigyeltetése, alakítása, gyakorlása – Irányított társalgás iskolai és iskolán kívüli témákról, bekapcsolódás a beszélgetésekbe. – A mindennapi érintkezéshez, az adott helyzethez alkalmazkodó kommunikációs formulák, nyelvi fordulatok megismerése, gyakorlása játékos szituációs gyakorlatokkal. – Kérdésekre válaszadás, önálló kérdésfeltevés, felszólítás alkalmazása, üzenetek átadása. – A mondatok tartalmi bővítése, pontosítása kérdések segítségével. – Mondat- és szövegalkotás képekről, eseményekről, élményekről az időrend betartásával, a megismert új szavak, szinonimák alkalmazásával.	– Legyen képes a helyes hangképzésre, beszédlegzésre, artikulációra. – Tudjon megfelelő tempóban, hangerővel, hangsúllyal beszélni a szituációnak megfelelően. – Legyen képes mondanivalóját a beszédhelyzetnek megfelelő gesztusokkal, hanglejtéssel, szóhasználatával kifejezni. – Élményei elmondásakor ügyeljen az időrendre, használja a megismert új szavakat, kifejezéseket, gesztusokat. – Tudja megfogalmazni kérdéseit, válaszait, a beszélgetésben működjön együtt társaival. – Képességei szerint alkalmazza a mindennapi érintkezés megismert nyelvi fordulatait.

ANYANYELVI KULTÚRA, ISMERETEK AZ ANYANYELVRŐL, ÍRÁS, SZÖVEGALKOTÁS

Tananyag	Követelmények
– Játékos betű- és hangfelismerési gyakorlatok. – A hangok és betűk időtartamának jelölése. – A nyelvi egységek differenciálása (hang, betű, szótag, szó, mondat, szöveg). – Az ábécé hangzóinak, betűinek csoportosítása, válogatása, adott szempontok szerint (zöngéesség, kiejtés, időtartam, stb.). – A szavak hangokra bontása, szótagolása, elválasztása – Adott betűkből szóalkotások, hiányos szavak kiegészítése, hiányzó betűk pótlása – Mondatok és nevek helyesírásának gyakorlása – A mondatvégi írásjelek kiválasztása tanári segítséggel. – A „j” és „ly” írása a tanult szavakban, gyakorlásuk. – Adott kérdésekre válaszoló szavak, ellentétes jelentésű szavak, szinonimák gyűjtése	– Tudja differenciálni a nyelvi egységeket. – Ismerje a magyar ábécé betűit. – Legyen képes a magán- és mássalhangzók differenciálására – Ismerje fel a hangok időtartamát, tudja azokat jelölni. – Legyen jártas a szótagolásban, a szavak elválasztásában. – Tudja a mondatok és nevek kezdőbetűinek helyesírását. – Legyen képes a szókincséhez tartozó egyszerűbb szavakban a „j” kétféle jelölésére. – Alkalmazza a gyakorolt helyesírási szabályokat.

– Szógyűjtések az ékezetek jelentésmódosító szerepének megfigyeltetésére. – Szavak írásának gyakorlása a tanult helyesírási szabályoknak megfelelően (toldalékos szavak, szóvégi ó, ő, ú, ű,). – Valamennyi kis- és nagybetű írása, kapcsolása, a vonalrendszerben való biztos tájékozódás – Másolás írott szövegről. – Valamennyi betű megtanulása után másolás nyomtatotról, de kerüljük az öncélú másoltatást! – Látási – hallási előkészítéssel szavak, rövid mondatok tollbamondása. – Ismert szavak írása emlékezetből. – Hiányos mondatok önálló kiegészítése. – Képről 1 - 2 rövid mondat megfogalmazása, leírása. – Üzenet, üdvözlés írása – Javítás mintával összehasonlítva, segítséggel. – A tollhasználat bevezetése differenciáltan a gyermekek finommotorikus fejlettségének megfelelően.	– Ismerje meg valamennyi kis- és nagybetű írásának és kapcsolásának technikáját. – Biztosan tájékozódjon a vonalrendszerben. – Legyen képes szavakat, rövid mondatokat - előkészítés után – másolni írottól, majd - valamennyi betű megtanulása után – nyomtatotról is. – Legyen képes előkészítés után a kiejtéssel megegyező helyesírási szavakat, rövid mondatokat emlékezetből és tollbamondással leírni. – Legyen képes írásmunkáját a mintával összehasonlítva kis segítséggel javítani. – Finommotorikus fejlettségének megfelelően differenciáltan sajátítsa el a tintával írás technikáját. – Írásmunkáját tudja gazdaságosan elhelyezni a tanár segítségével. – Munkái áttekinthetőek, olvashatóak, rendezettek legyenek.
---	--

OLVASÁS, AZ ÍROTT SZÖVEG MEGÉRTÉSE, IRODALMI KULTÚRA, IRODALMI MŰVEK ÉRTELMEZÉSE

Tananyag	Követelmények
– Könyvespolc berendezése. Az olvasás iránti érdeklődés felkeltése. – Játékos artikulációs, hangképző és hangutánzó gyakorlatok. – Szavak hangokra bontása, helyes ejtés, hangok időtartama. – Valamennyi kis - és nagybetű megtanulása. – Betűk felismerése, hangoztatása differenciálása, adott szempontok alapján történő rendezésük, válogatásuk, csoportosításuk. – Betűkből szavak alkotása, hiányzó betűk pótlása. – Szótag -, szó-, és mondat-kiegészítések, bővítések kérdések segítségével. – Önálló szó- és mondatalkotások megadott szempontok szerint. Szókincs bővítés. – Képeken látható eseményekhez mondatkártyák illesztése, időrendi sorrendbe helyezése segítséggel. – Mondatok összekevert szavainak rendezése. – Szavak csoportosítása kérdések segítségével. – Hangos olvasás gyakorlása (pl. párbeszéd olvasása, válogató olvasás technikai, grammatikai szempont szerint változatos formában). – Az írásjeleknek megfelelő mondathangsúly gyakorlása. – A kis és nagy abc sorrendjének megfigyelése, olvasása, a betűtanítás befejezése után. – Némán olvasott szöveg megértésének bizonyítása irányított feladatokkal (jelölés, kiegészítés, kérdésekre felelet, tartalom megbeszélése). – Az olvasott, tanult ismeretekről irányított kérdésekkel történő beszámolás, kerek, egész mondatokkal. Lényegkiemelés, pontosítás.	– Sajátítsa el az olvasás jelrendszerét, technikáját. – Legyen képes nyomtatott és írott szavak és szövegek hangos és néma, szótagoló majd szóképes, ütemes olvasására betűcsere és betűkihagyás nélkül. – Legyen képes az olvasottak megértését bizonyító változatos feladatok segítségével/előkészítéssel történő megoldására. – Olvasás közben képezze helyesen a hangokat, jelezze szünettel a mondatok végét. – Vegye észre a mondatvégi írásjel és a mondathangsúly közti összefüggést, gyakorolja a jeleknek megfelelő hangsúlyozást. – Sajátítsa el az önálló tanulás elemi technikáit. – Ismerjen meg 8-10 mondókát, verset, legyen képes 3-4 önálló elmondására. – Ismerkedjen nyelvtörővel, szólásokkal, közmondásokkal.

– Gyakorlatok jelek, piktogramok felismerésére, értelmezésére, rajzos utasítások értelmezésére – ritmikus sorok rajzolása, ábra, alak előállítás pontok összekötésével – Egy-egy címszó megkeresése segítséggel, elolvasása az Ablak - Zsiráf lexikonból. – Versek, mondókák ritmizálása, nyelvtörők gyakorlása. – Népi mondókák, találós kérdések, szólások, közmondások, népi játékok, népmesék megismerése, olvasása. – Gyermekek versek, köszöntők megismerése. – Ismerkedés rövid meséket tartalmazó könyvekkel. 3-4 mondóka, vers megtanulása, előadása. – A megismert versek, mesék dramatizálása, improvizálás, bábozás. A közösen olvasott mesékről rajzos emlékeztető, leporelló készítése. – A tanév ünnepköreihez kapcsolódó játékok, köszöntő szövegek, jelenetek tanulása, dramatizálása.	– Vegyen részt mondókák, versek ritmizálásában, verses, drámajátékokban, mesék, versek dramatizálásában, bábozásban. – Ismerjen meg és tudjon megnevezni 1 - 2 könyvet. – Figyelje meg és tudja egy-egy költő, író nevét. – Nevezze meg az olvasott mesék szereplőit.
--	--

A KÖVETKEZŐ ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI

- ✓ Legyen képes gondolatai egyszerű, világos, érthető megfogalmazására.
- ✓ Folyamatosan fejlődjön kommunikációs készsége, aktívan vegyen részt beszélgetésekben, egyszerű üzenetek átadásában.
- ✓ Ismerje, és tudja elmondani személyi adatait.
- ✓ Tudatosodjon benne az aktív szókincséhez tartozó szavak kiejtésének artikulációs mozgássora.
- ✓ Tudja olvasni és írni a magyar ábécé valamennyi betűjét.
- ✓ Azonosítsa a betűt hanggal, a leírt szóképet jelentéssel, rövid mondatot egy gondolattal.
- ✓ Tudjon felkészülés után egyenletes tempóban, szótagolva olvasni.
- ✓ Legyen képes segítséggel a szövegértést bizonyító feladatok megoldására, kérdések segítségével a mondatok tartalmi bővítésére.
- ✓ Tudja megkülönböztetni a magyar nyelv egységeit.
- ✓ Legyen képes a szavak, egyszerű mondatok olvasható, áttekinthető, ceruzával és tintával történő írására másolással, tollbamondással, önállóan; az ismert szavak elválasztására; a tanult helyesírási és nyelvtani szabályok alkalmazására.
- ✓ Ismerkedjen az értelmi képességeinek megfelelő magyar irodalmi és népköltészeti alkotásokkal.
- ✓ Aktívan vegyen részt különböző ünnepekhez kapcsolódó műsorokban, versmondásban, dramatizálásban, bábjátékban.
- ✓ Ismerjen 8-10 verset, mondókát, legyen képes 3-4 elmondására önállóan.

Magyar nyelv és irodalom

3. évfolyam

Óraszám: heti: 8

BESZÉDKÉSZSÉG FEJLESZTÉSE, SZÓBELI SZÖVEGEK MEGÉRTÉSE, ÉRTELMEZÉSE ÉS ALKOTÁSA

Tananyag	Követelmények
- A helyes beszédlegzés, hangképzés, beszédritmus folyamatos fejlesztése beszédtechnikai gyakorlatokkal, mondókák, nyelvtörők segítségével. - Szituációs helyzetgyakorlatok, megfelelő hangerő, tempó, hangsúly megválasztása - Szókincs gyarapítása, aktivizálása, bővítése beszéd-készség- és fantáziafejlesztő játékokkal. - Elemi nyelvi magatartási formulák körének bővítése, differenciálása, gyakorlása kapcsolatteremtő–mélyítő, együttműködési képességet fejlesztő, metakommunikációs és mimes-improvizációs játékokkal (megszólítás, kérés, köszöntés, jókívánság, segítség felajánlása, megköszönése, elhárítása.). - Köznapi beszédhelyzetek megoldása, tematikus társalgás (kérdés, válaszadás, párbeszéd, véleménynyilvánítás). - Eseményekről, képsorozatról összefüggő, tartalmilag pontos mondatok alkotása 3 - 4 mondat terjedelemben. Befejezetlen képsorok, történetek folytatása. - Törekvés a gyűjtött színes, találó kifejezések alkalmazására. - Egyéni élménybeszámolók mondatokba rendezése, lényegkiemelés, szükség esetén segítő kérdésekkel.	- Legyen képes a helyes hangképzésre, beszédlegzésre. - Tudja ejteni a nehéz mássalhangzó - kapcsolatokat. - Válassza meg a beszédhelyzetnek megfelelő hangerőt, tempót, hangsúlyt. - Legyen képes mindennapi élményeit, megfigyeléseit tömören elmondani az egyéni kifejezőkészség szintje szerint. - Gyarapítsa szókincsét az újonnan megismert, olvasott, vagy hallott szavakkal, kifejezésekkel. - Vegyen részt a tanulócsoporthoz folyó beszélgetésekben, adja elő saját álláspontját, hallgassa meg mások véleményét. - Tudjon eseményről, képsorról 3-4 összefüggő mondatot mondani. - Ismerje meg és használja a mindennapi életben használatos jeleket, testbeszédet, gesztusokat, a társas érintkezés alapvető nyelvi formuláit.

ANYANYELVI KULTÚRA, ISMERETEK AZ ANYANYELVRŐL, ÍRÁS, SZÖVEGALKOTÁS

Tananyag	Követelmények
- Hangok csoportosítása a kiejtés, és az ejtés időtartama szerint - Szavak betűrendbe sorolása - Az elválasztás és a szótagolás gyakorlása, csoportosítások szótagszám szerint, hiányos szavak kiegészítése. - Szótagolás, elválasztás: szótő és toldalék, hosszú mássalhangzó a szótaghatáron - Szavak gyűjtése, csoportosítása jelentésük szerint kérdések segítségével - Szavakhoz toldalékok illesztése kérdések segítségével, helyesírásuk - Szógyűjtési gyakorlatok: szinonimák, ellentétes jelentésű szavak	- Ismerje a magyar ábécét. - Tudjon néhány szót betűrendbe állítani. - Ismerje a hangok kiejtés szerinti csoportosítását. - Legyen jártas a szavak szótagolásában, elválasztásában, a mondat szavakra tagolásában. - Ismerje fel a mondatfajtákat a beszélő szándéka szerint. - Készség szinten ismerje a mondatok és tulajdonnevek helyesírását.

– Mondatok tagolása szavakra, hiányos mondatok kiegészítése – A mondatfajták, a beszélő szándéka szerinti felismerése, megfigyelése, gyűjtése. – A mondatok helyesírásának gyakorlása (mondatkezdő nagybetű, mondatvégi írásjel, szavak a mondatban). – A tanult helyesírási szabályok gyakorlása változatos feladatokon, alkalmazásuk (tulajdonnevek írása, magán- és mássalhangzók időtartamának jelölése, „j” és „ly”). – Másolás írott és nyomtatott szövegről az írástechnika fejlesztésére – Írástempó fejlesztése látó - halló, majd halló tollbamondással. – Hiányos mondatok kiegészítése írásban: kikeresés és másolás, önálló kiegészítés. – Kérdésekre felelet megfogalmazása, leírása másolással, tollbamondással vagy emlékezet után. – Képekhez mondatok megfogalmazása közösen, majd önállóan leírásuk az időrendnek megfelelően. – Mondatbővítések kérdések alapján önállóan, szinonimák, ellentétes jelentésű szavak alkalmazása. – Önálló szövegalkotás, leírása emlékezetből. (üzenet, üdvözlés, köszöntés).	– Ismerje a szókincséhez tartozó szavakban a magán- és mássalhangzók időtartamának jelölését. – Legyen képes begyakorolt szókészletben a „j” és az „ly” jelölésére. – Tudjon egyenletes tempóban 2 - 3 percen át másolni írott és nyomtatott szöveget. – Írásos feladatait jól olvashatóan, áttekinthetően, tisztán, arányos elhelyezéssel oldja meg. – Tudjon látási- hallási megfigyeltetés után tollbamondással és emlékezetből mondatokat írni. – Oldjon meg írásban mondatkiegészítési és olvasmányokhoz kapcsolódó feladatokat. – Tudjon összekevert szavakból mondatokat alkotni, azokat leírni. – Írásmunkái javítását összehasonlítással, önállóan végezze.
--	---

OLVASÁS, AZ ÍROTT SZÖVEG MEGÉRTÉSE, IRODALMI KULTÚRA, IRODALMI MŰVEK ÉRTELMEZÉSE

Tananyag	Követelmények
– Az olvasástechnikát fejlesztő gyakorlatok (szóolvasó gyakorlatok, szócsaládok, szópiramisok). – Egy-egy szakasz folyamatos olvasása a levegővétel, a hangsúly és tempó helyes alkalmazásával. – Az írásjeleknek megfelelő hangsúlyozás, hanglejtés gyakorlása. Szerepek szerinti, párbeszédes és válogató olvasás gyakorlása. – Néma olvasás a megértés különböző feladatokon történő bizonyításával, tartalomelmondás. – A hangos szóképes olvasás közben, eddig ismeretlen szavak kiemelése, magyarázata – o Az olvasott irodalmi alkotások megkülönböztetése műfaji jellemzőik alapján (vers, próza). – Az olvasmányok szereplőinek, színhelyeinek, megnevezése, a cselekmény, és az olvasottak által keltett érzelmek, élmények elmondása. Az olvasmányok dramatizálása. – Memoriterek. – A vers jellemzőinek megfigyelése, felismerése (versszak, ritmus, rím). Versek ritmizálása, a ritmus érzékeltetése. – Népköltészeti alkotások olvasása - keletkezésük, jellemzőik. – Hagyományörzés: népi mondókák, gyermekjátékok, népszokások olvasása, tanulása, eljátszása.	– Legyen képes a megfelelő tempójú, hangos és néma, szóképes olvasásra, az írásjelek figyelembevételével. – Tudjon néhány mondatnyi szöveget némán, értőn elolvasni, a megértést ellenőrző feladatokat megoldani, kérdéseket megválaszolni szóban vagy / és írásban. – Legyen képes az olvasottak tartalmának rövid elmondására, véleményének megfogalmazására – Legyen képes a szereplők tetteinek, szándékainak, kapcsolatainak felismerésére, próbáljon állást foglalni. – Alkalmazza a tanult olvasástechnikai ismereteket. – Érzékeltesse helyesen a hangok időtartamát, helyes hanglejtéssel a beszélő szándékát a kijelentő és kérdő mondat esetében. – Ismerjen meg 8 -12 népköltést, verset, legyen képes néhány (5-6) önálló elmondására. – Ismerkedjen a népköltészeti alkotásokkal, ismerje meg azok jellemzőit, vegyen részt azok előadásában.

– Ünnepi műsorokhoz kapcsolódó versek, jelenetek tanulása, a kifejezőmódok megtapasztalása személyes élmények révén. – Információkereső technikák gyakorlása. – A tartalomjegyzék és gyermeklexikon használata segítséggel. – Ismerkedés más népek népköltészetével, hagyományaival.	– Ismerkedjen más népek népköltészeti alkotásaival. – Mutasson jártasságot tanult írók, költők nevének és műveik címének felismerésében. – Használja a tartalomjegyzéket és a gyermeklexikonokat.
---	---

A KÖVETKEZŐ ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI:

- ✓ Legyen képes a beszédhelyzetnek megfelelő szóhasználatra, gesztusokra, az udvariassági szabályok betartására.
- ✓ Legyen képes a szóbeli és írásbeli szövegalkotásra képességei szerint.
- ✓ Tudja kérdéseit, válaszait, mondanivalóját közérthetően megfogalmazni.
- ✓ Legyen képes a szóképes, kifejező, értő olvasásra.
- ✓ Ismerje fel a mondatokat és a szavak jelentését meghatározás nélkül.
- ✓ Csoportosítsa a szavakat kérdések szerint.
- ✓ Ismerje a hangot, a betűt, a szótagot, különböztesse meg a magán - és mássalhangzókat.
- ✓ Helyesen alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat.
- ✓ Írjon önállóan, tollbamondással, másolással. Írásmunkái áttekinthetőek, arányos elhelyezésűek legyenek.
- ✓ Tapasztalja meg a különböző kifejezőmódokat személyes élmény révén: versmondás, történetmesélés, dramatizálás, improvizálás, éneklés.
- ✓ Vegyen részt különböző ünnepélyeken, osztályműsorokban versmondással, bábozással, történetek eljátszásával.
- ✓ Ismerjen, és tudjon megnevezni néhány könyvet, gyermekíró, használja a gyermeklexikont

Magyar nyelv és irodalom

4. évfolyam

Óraszám: heti: 8

BESZÉDKÉSZSÉG FEJLESZTÉSE, SZÓBELI SZÖVEGEK MEGÉRTÉSE, ÉRTELMEZÉSE ÉS ALKOTÁSA

Tananyag	Követelmények
– A beszéd formai, technikai és tartalmi fejlesztése drámajátékokkal, dramatizálással, játékos helyzetgyakorlatokkal, a szereplőkre jellemző hang és gesztus megválasztásával – Szavak és szövegkörnyezetek összekapcsolása. – Szókincs bővítése és pontosítása, szavak és a szövegkörnyezet kapcsolata, szöveg átalakítása kérdések segítségével. – Az elemi nyelvi magatartási formulák körének bővítése, gyakorlása. – Megfigyelt vagy felidézett események ismertetése röviden, az időrend betartásával – 4 – 5 mondatban. – Helyes beszédleghzés, hangsúlyozás, ritmusváltás, hangerő megválasztása a mondanivaló szerint. – A fogalmazási alapismeretek gyakorlása (anyaggyűjtés, szövegalkotás), címadási gyakorlatok képekhez, jelenetekhez, eseményekhez. – A mindennapi érintkezés nyelvi fordulatainak folyamatos gyakorlása, események megvitatása, vélemény megfogalmazása. – Jelenségek, események kritikai elemzése. – Szituációs- és drámajátékok, helyzetgyakorlatok.	– Aktívan vegyen részt a tanulócsoporthban folyó beszélgetésben, vitában, az udvariasság szabályai szerint kapcsolódjon be felnőttek beszélgetésébe. – Tudja a szóhasználatot, kiejtést, gesztusokat, testbeszédet összehangolni a beszédhelyzettel. – Figyeljen a beszélgetőtárs mondanivalójára, mind értelmi, mind érzelmi tartalmára, reakciói legyenek adekvátak. – Kritikusán szemlélje mások mondanivalóját, ne legyen befolyásolható. – Mindennapi életében alkalmazza a jól megismert nyelvi magatartási formákat. – Legyen képes mindennapi élményeit, olvasmányai tartalmát összefüggően, időrendben elmondani. – Tudjon a tanult témakörön belül a szövegkörnyezethez leginkább illő, árnyalatokat is kifejező szavakat kiválasztani, alkalmazni. – Legyen képes a megismert fogalmazási alapismeretek alkalmazására, tudjon eseményekről 4 - 5 mondatban, szóban és írásban beszámolni. – Tudjon önállóan ismereteket szerezni, bizonyos szituációkban állást foglalni. – Vegyen részt drámajátékokban, irodalmi műsorokban.

ANYANYELVI KULTÚRA, ISMERETEK AZ ANYANYELVRŐL, ÍRÁS, SZÖVEGALKOTÁS

Tananyag	Követelmények
– Anyanyelvünk. Hangok és betűk. – A magyar ábécé és betűrend.(felismerő, csoportosító, rendszerező gyakorlatok). – A szavak jelentés szerinti csoportosítása kérdések segítségével. – Szavak csoportosítása szerkezet alapján (szószerkezetek alkotása, átalakítása). – Szavak a mondatban: a szótő és a toldalék felismerése, helyesírásuk (-ból, -ből, -ról, -ről, -tól, -től.). – A szóvégi ó, ő,ú,ű, és j és ly a tanult szavakban (szógyűjtések, hiányos szavak kiegészítése,)	– Ismerje az anyanyelv szerepét, tudja a magyar ábécé-t, a betűrendet. – Tudatosodjon benne a hangképzés folyamata, csoportosítsa a hangokat kiejtés és időtartam szerint. – Tudja csoportosítani a szavakat kérdések segítségével. – Ismerje a szavak szerkezetét (szótő, toldalék, egyszerű és összetett szavak). – Legyen képes a tanult szavak helyesírására, elválasztására, a kiejtéstől eltérő hangkapcsolatok jelölésére.

– A kiejtéstől eltérő hangkapcsolatok jelölésének, helyesírásának gyakorlása a leggyakoribb szavakban: nj, dj, tj, lj, dt, ts, ds. – Mondatfajták megismerése és felismerésének gyakorlása tartalmuk, a beszélő szándéka alapján. – Mondatok tagolása, átalakítása (bővítése, szűkítése). – Írásjelek a mondatfajták végén. – A mondatok helyesírása. – Az -e kérdőszócska használatának gyakorlása a kérdő mondatban – A -suk, -sük használatának kiküszöbölése a kijelentés és felszólítás szembeállításával. – Írás másolással, tollbamondás után és emlékezetből, ügyelve a rendezett írásképre – Vélemények leírása egy-egy mondatban. – Rövid mondókák, mondatok leírása emlékezetből. – Anyaggyűjtés megadott témákhoz, elrendezés elbeszélő fogalmazáshoz. – Közösén készített elbeszélés rögzítése a szöveg egyéni módosításával – Beszámolás eseményekről 4 - 5 mondatban. – Üzenet, üdvözet, 2 - 3 mondatos levél írása levelezőlapra.	– Ismerje fel a mondatokat a beszélő szándéka szerint, meghatározás nélkül. – Önállóan alkalmazza a mondatvégi írásjeleket a beszédhangsúly segítségével. – Fokozatos önállósággal alkalmazza a tanult helyesírási, nyelvi, nyelvhelyességi szabályokat. – Legyen képes az írást a tanultakhoz kapcsolódva eszközként használni. – Írjon egyenletes tempóban az egyéni írás alapjait tükröző külalakgal. – Legyen képes látó-halló tollbamondással, kevés hibával, a tanult nyelvtani ismeretek alkalmazásával 4-5 mondatot írni. – Közös előkészítés után 4-5 mondatban írásban számoljon be eseményekről. – Legyen képes üzenet, üdvözet, 2-3 mondatos levél megírására előkészítés után. – Írja helyesen a gyakran használt szavakat. – Írásmunkáit összehasonlítás alapján javítsa önállóan – Írásképe áttekinthető, tiszta, rendezett legyen.
--	--

OLVASÁS, AZ ÍROTT SZÖVEG MEGÉRTÉSE, IRODALMI KULTÚRA, IRODALMI MŰVEK ÉRTELMEZÉSE

Tananyag	Követelmények
– Az olvasástechnika fejlesztése hangos és néma olvasással (válogató olvasás, bemutató jellegű olvasás, szerepek szerinti, párbeszédes olvasás, gyorsolvasó gyakorlatok,), a mondanivalónak megfelelő hangsúllyal, hangszínnel, hangerővel. – A néma olvasás ütemének és a szövegértésnek fejlesztése a megértést igazoló feladatok megoldásával, tények, adatok kiemelésével, tartalomelmondással, versenyfeladatok megoldásával. – Az olvasott szövegekben megjelenített élethelyzetek, érzelmek felismerése, megértése, az írásjelek tartalmát és érzelmet jelölő szerepének figyelembevétel. – Rajzos olvasónapló vezetése (lényegkiemelés, tömörítés). – Ismeretlen szavak, kifejezések kiválasztása, magyarázata. Jellemző szavak, kifejezések gyűjtése, helyettesítés más, odaillő kifejezéssel. – Szövegelemző és átalakító feladatok – A cím vizsgálata. Címadási gyakorlatok (képekhez, rövid szövegekhez címek keresése, a jó cím kiválasztása adott kínálatból, szöveg tagolása, részegységekhez cím alkotása). – Vázlat, illusztráció készítése segítséggel – Az elbeszélés jellemzőinek megfigyelése az anyaggyűjtés módjai, anyagrendezés, információk, adatok gyűjtése.	– Legyen képes feldolgozott szöveg folyamatos, értő, hangos és néma olvasására, az olvasás eszközszerű alkalmazására. – Tudjon ismert tartalmú szöveget értelmesen, a tartalomnak megfelelő hangsúlyozással és tempóban felolvasni. – Rendelkezzen elemi műfaji ismeretekkel (vers, próza). – Vegye észre és felolvasáskor érzékeltesse a szövegek műfaji különbségeit (vers, mese, ismeretközlő olvasmány, stb.). – A némán és hangosan olvasottak tartalmi megértését bizonyítsa változatos feladatmegoldásokkal. – Legyen képes eseményekről röviden, összefüggően beszámolni, az olvasottak tartalmát közösen készített vázlat segítségével elmondani. – Rendelkezzen elemi ismeretekkel a szóbeli költészet és írásbeliség, a népköltészet és műköltészet különbségeiről, a tanult népköltészeti alkotásokról, a megismert írókról, költőkről és műveikről. – Ismerje fel az olvasott művekben megjelenített élethelyzeteket, érzelmeket.

– Versek hangulatának, ritmusának megfigyelése, megbeszélése. – A rím. Hiányzó rím pótlása. – Népi játékok, népszokások megismerése, eljátszása – Vers és prózamondás (3-4 vers szöveghű elmondása emlékezetből). – Az olvasott mesék, versek, dramatizálása vagy bábos előadása.	– Őrizze meg a kezdő évek játékainak természetes, rögtönző technikáját, vegyen részt dramatizálásokban, jelenetek előadásában. – Ismerjen 8-10 verset, versrészletet, népköltést, tudjon 3-4-et szöveghűen, emlékezetből elmondani.
---	--

A KÖVETKEZŐ ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI

- ✓ Ismerje és alkalmazza az elemi udvariassági szabályokat, a megfelelő nyelvi formulákat a mindennapi társas érintkezésben.
- ✓ Gondolatait tudja kifejezni értelmes, összefüggő mondatokkal.
- ✓ Megfelelő előkészítés után tudjon 4 - 5 mondatot alkotni írásban is, adott témában.
- ✓ A tanult nyelvtani és nyelvhelyességi ismereteket legyen képes beszédben és írásban felismerni, alkalmazni.
Tudjon tartalmilag tisztázott és megértett szöveget folyékonyan, kifejezően olvasni az írásjeleknek megfelelően.
Legyen képes röviden, összefüggő mondatokkal beszámolni az olvasottakról, élményekről, eseményekről szóban, előkészítés után 4-5 mondatban írásban is.
- ✓ Legyen képes írásmunkáit másolással, tollbamondással, emlékezetből írással a tanult helyesírási szabályok betartásával, áttekinthetően, rendezetten elkészíteni.
- ✓ Legyen tájékozott a tanult írók, költők és műveik körében. Tudjon szöveghűen elmondani emlékezetből 3-4 verset.
- ✓ Rendelkezzen elemi ismeretekkel a tanult műfajokról.
- ✓ Ismerkedjen a különböző szótárak, lexikonok használatával, szerezzon jártasságot a könyvtárhasználatban.
- ✓ Vegyen részt ismert mese vagy történet dramatizálásában, bábozásban, drámajátékokban, különböző ünnepi műsorokban.

AJÁNLOTT MAGYAR SZERZŐK ÉS MŰVEK

- *Arany János: Őszbe csavarodott*
- *Bartos Erika: Maci a Holdon, Budapest*
- *Csukás István: Hideg szél fúj, Sün Balázs*
- *Fazekas Anna: Ősz, Télapó, Tél, Szüret*
- *Gárdonyi Géza: Gólyák, Cifra mese, Macskánk*
- *Gryllus Vilmos: Füstí fecskék, Kémény tetején, Hallgatag erdő*
- *József Attila: Betlehemi királyok, Altató, Csozogi, az öreg suszter*
- *Kányádi Sándor: Hófoltos még a határ, Kelj föl, nap*
- *Lázár Ervin: Öregapó madarai*
- *Móra Ferenc: Tükrös Kata, A pillangók királya, Vasgyúró Gyurka, Sose volt király bánata, A kis bicebóca, A didergő király*
- *Móricz Zsigmond: Iciri-piciri, Kevélykerek, Kuckókirály, A köszöntő, A nehéz kétgarasos, A török és a tehenek*
- *Nemes Nagy Ágnes: Cifra palota, Lila fecske, Madarak, Nyári rajz o*
- *Petőfi Sándor: Itt van az ősz, itt van újra, Nemzeti dal (részlet)*
- *Szabó Lőrinc: A szél meg a nap, Esik a hó, Nyitnikék (részletek), Falusi hangverseny*
- *Tamkó Sirató Károly: Mondjam még?*
- *Varró Dániel: Buszvezetők*
- *Weöres Sándor: Vásár (részlet), Ha vihar jó a magasból, Újesztendő, Száncsengő, Galagonya, Birkaiskola, Szép a fenyő, Nől a dér, álom jár*
- *Zelk Zoltán: A tölgyfa születésnapja, Köd és fény, Télapó és a hóember, Alszik a szél, Október, Hova futsz, te kicsi őz? Az állatok iskolája, Mikulás bácsi csizmája, Rajzpapír*

AJÁNLOTT EURÓPAI SZERZŐK ÉS MŰVEK

- *Andersen: A két gyertya, A rendíthetetlen ólomkatona, A három versenyugró*
- *Aesopus: Kincs a szőlőben, Az oroszlán és az egér, A róka és a gólya*
- *Grimm: A csillagruha*
- *La Fontaine: A tücsök és a hangya*
- *Richard Scarry: Mentenek a tűzoltók, Miből lesz a kenyér?*
- *Szutyjev: Az alma, Miau, A három kiscica, A sün, akit meg lehetett simogatni*

MATEMATIKA

A tantárgy tanításának céljait évfolyamonként, a követelményeket és tananyagokat főtémánként jeleníti meg a tanterv.

A tananyagok között kiemelten szerepelnek a tanulói tevékenységek, mivel ezek értékelésének módja eltér a fogalmak elsajátításának értékelésétől.

A követelményrendszeren belül elkülönítettük a következő évfolyamba lépés feltételeit, amelyeket az egyes évfolyammodulok elején közöljük.

A matematikai tananyag lehetőséget nyújt a sérült vagy gyengén fejlett **kognitív képesség** (észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás, tanulási módszerek), a **szociális képesség** (magatartás, értékrend, szokásrendszer, önismeret), a **kommunikatív képesség** (beszéd, írás, olvasás), és a **modifikatív képesség** (alakítás, manipuláció, motorika) korrekciójára.

A fogalmak és összefüggések elsajátításának szintjei:

- megértés (tartalma és terjedelme)
- reprodukálás
- alkalmazás

A feladatmegoldás szintjei az igényelt segítség mértékétől függően:

teljesen önállóan dolgozik

- pontosan - megfelelő tempóban
- pontatlanul - megfelelő tempóban
- lassú tempóban
- lassú tempóban

részben önállóan dolgozik

- pontosan - megfelelő tempóban
- pontatlanul - megfelelő tempóban
- lassú tempóban

nem dolgozik önállóan

A tantárgyi teljesítmény ellenőrzése, értékelése

A tantárgyi teljesítményt *folyamatos megfigyeléssel* ellenőrizzük.

Az egyes témakörök tanítása során *több alkalommal diagnosztizáló mérést* végzünk az eredmények és kudarcok feltárása és az egyéni fejlesztő programok kidolgozása érdekében.

A *témakörök végén, valamint a tanév elején, közepén és végén összegző felmérés* segítségével értékeljük a tanulók tudását.

Az értékelés során különös figyelmet kell fordítani a fogalomkialakultság szintjére, ami feladathelyzetben végzett megfigyelésekkel kontrolálható

A diagnosztikus mérésekben nyújtott teljesítményt célszerű feladattípusonként %-ban kifejezni.

Kiváló: a feladatok 86 - 100% - ának;

jó: a feladatok 70 - 85%- ának;

közepes: a feladatok 45 - 69%- ának;

gyenge: a feladatok 20 - 44%- ának hibátlan végrehajtása.

Az így kapott mutatók az egyéni diagnózis és terápia alapjául szolgálnak. Szöveges értékelésnél kerülendő a negatív minősítések.

Matematika

1. évfolyam

Óraszám: heti: 5

GONDOLKODÁSI MÓDSZEREK, HALMAZOK, MATEMATIKAI LOGIKA, KOMBINATORIKA

Tananyag	Követelmények
- Számfogalom kialakításának előkészítése: határozatlan és határozott halmazok alkotása, - összehasonlítása, mennyiségfogalmak érzékeltetése: sok, kevés, semmi, több, kevesebb, ugyanannyi. - Halmazok számosságának megállapítása – az elemek megszámlálása, egyeztetésük számnévvel, számképpel, számjeggyel. - A műveletek tartalmi értelmezése: halmazok bővítése – szűkítése; egyesítése – különbsége rajzban.	- Képezzen halmazokat valóságos tárgyakkal és rajzban. - Tudjon adott számú halmazt képezni valóságos tárgyakkal és rajzban. - Értse a "mindegyik" "egyik sem" IGAZ, HAMIS kifejezéseket tartalmazó állításokat

SZÁMELMÉLET, ALGEBRA

Tananyag	Követelmények
- Számfogalom kialakítása: 20-as körben. Számok viszonyítása, rendezése. - Számok helye a számegyenesen, számszomszédok. - Sorszámok, sorszámnevek - Páros-, páratlan számok Szóbeli összeadás, kivonás 10-es számkörben Műveletek megoldása matematikai eszközökkel, rajzban, műveleti jelekkel - A tagok felcserélhetősége Eljátszással, kirakással, rajzzal szóban, szóban megfogalmazott egyszerű szöveges feladatok 5, 10 Ft-os pénzérték használata	- Ismerje (tudja írni, olvasni) a számjegyeket 0-tól 20-ig. - Ismerje számszomszédait, helyüket a számegyenesen - Tudjon szóban összeadni, kivonni 10-es körben eszközzel. - Tudjon értelmezni és megoldani eszköz segítségével elemi szöveges feladatokat. - Ismerje az 5-ös, 10-es pénzértékét.

GEOMETRIA – MÉRÉS

Tananyag	Követelmények
- Geometriai alakzatok létrehozása rajzban, tépéssel, nyírással - Geometriai alakzatok tulajdonságainak megfigyelése, megfogalmazása. Szétválogatásuk megismert tulajdonságaik alapján. - Testek építése építőkockákból, rudakból. - Síkidomok előállítás tépéssel, vágással, hajtogatással Mérések, becslések végzése (liter, méter, kilogramm)	- Ismerje fel és nevezze meg az általános alakú síkidomokat (háromszög, négyszög, kör). - Tudjon hasonló síkidomokat rajzolni. - Ismerje a mérőeszközöket (liter, méterrúd, mérleg)

FÜGGVÉNYEK, AZ ANALÍZIS ELEMEI

Tananyag	Követelmények
– A közvetlen környezetben lévő személyek, tárgyak tulajdonságai: szín, forma, nagyság – térbeli helyzetek – viszonzszavak – azonosságok, különbözőségek – Relációs jelek. – Relációk megfogalmazása szóban – Összefüggések felismertetése: személyek, tárgyak kapcsolatában – Hozzárendelések párosító játékokban – Tájékozódás térben. Tárgyak térbeli helyzetének megfigyelése, megfogalmazása, létrehozása – Az „alatt, fölött, mellett, előtt, mögött” fogalmak helyes használata – Mennyiségek összehasonlítása, összemérése. Mérés választott egységekkel (hosszúság, tömeg, űrtartalom). – Ciklikus sorok folytatása, növekvő, csökkenő számsorozatok	– Használja biztosan a kisebb, nagyobb, egyenlő fogalmakat. – Különböztesse meg a tárgyak kiterjedésével (hosszúság, szélesség) tömegével (könnyebb, nehezebb) alakjával (gömbölyű, lapos, szögletes, kerek) kapcsolatos fogalmakat. – Ismerje fel és nevezze meg a tárgyak kölcsönös helyzetét.(alatta, felette, mögötte, kint, bent). – Nevezze meg a tárgyi valóság relációit (alatt, fölött, mellett, mögött, kívül, belül). – Tudjon analóg sorozatokat képezni adott szabály alapján

KÖVETKEZŐ ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI

- ✓ Ismerje (tudja írni, olvasni) a számjegyeket 0-tól 10-ig.
- ✓ Ismerje **számszomszédait, helyüket a számegyenesen.**
- ✓ Tudjon **szóban összeadni, kivonni 10-es körben** eszközzel.
- ✓ Különböztesse meg a tárgyak kiterjedésével (**hosszúság, szélesség**) tömegével (**könnyebb, nehezebb**) alakjával (**gömbölyű, lapos, szögletes, kerek**) kapcsolatos fogalmakat.
- ✓ Ismerje fel és nevezze meg az általános alakú síkidomokat (**háromszög, négyszög, kör**)
- ✓ Ismerje fel és nevezze meg a tárgyak kölcsönös helyzetét (**alatta, felette, mögötte, kint, bent**).
- ✓ Használja biztosan a **kisebb, nagyobb, egyenlő fogalmakat.**
- ✓ Értse a **"mindegyik" „egyik sem" „igaz" „hamis"** kifejezéseket tartalmazó állításokat

Matematika

2. évfolyam

Óraszám: heti: 5

GONDOLKODÁSI MÓDSZEREK, HALMAZOK, MATEMATIKAI LOGIKA, KOMBINATORIKA

Tananyag	Követelmények
– Halmazok számosságának megállapítása – az elemek megszámlálása. – Egyeztetésük számnévvvel, számképpel, számjeggyel – Halmazok összemérése – több, kevesebb – Válogatás, csoportosítás tulajdonságok alapján, tulajdonság jelölése jelkártyával – Tulajdonságok megfogalmazása állítások formájában, állításokhoz halmazok alkotása. – Tulajdonságok változásának megfigyelése, megfogalmazása – Logikai készlet elemeinek egymáshoz rendelése egy tulajdonság változásával. – Halmazok számosságának megállapítása – az elemek megszámlálása. – Egyeztetésük számnévvvel, számképpel, számjeggyel. – Tapasztalatszerzés események bekövetkezésének ábrázolásában – Kockadobás, pénzfeldobás, rajzos és táblázatos ábrázolás	– Képezzen halmazokat valóságos tárgyakkal és rajzban. – Értse a "vagy" és "nem" fogalmakat tartalmazó állításokat. – Legyen képes az igaz, hamis állítások differenciálására konkrét esetekben. – Legyen jártas események bekövetkezésének rajzban történő ábrázolásában

SZÁMELMÉLET, ALGEBRA

Tananyag	Követelmények
– Számkör bővítés 100-ig – Számok viszonyítása, rendezése – Egy és kétjegyű számok fogalma. – Fejben számolás 10-es számkörben, eszközhasználat 20-as számkörben – Számok helye a számsorban, számszomszédok – Sorszámok, sorszámnevek – A helyi - értékes írásmód tudatosítása – 20-as pénzérme használata. – Szóbeli összeadás, kivonás, pótlás, tízes átlépés nélkül: kerek tízeshez egyjegyűek adása, teljes kétjegyű számhoz egyjegyű adása tízes átlépés nélkül. (analógia) – Műveleti jelek bevezetése – Tízes számrendszer szerkezeti sajátosságainak bemutatása – Műveletek előkészítése – kétjegyű számok bontása tízesek és egyesek összegére. – Az egyjegyű és kétjegyű szám fogalma. – Egyszerű szöveges feladat lejátszása, megjelenítése, lerajzolása, lejegyzése, közös megoldása.	– Tudja írni, olvasni a számjegyeket 20-ig. – Ismerje számszomszédait, helyüket a számegyenesen – Tudjon összeadni, kivonni 20-as körben. – Ismerje fel a pénzeket 50-ig. – Tudja használni a pénzeket 20-ig. – Tudjon egyszerű szöveges feladatokat értelmezni, az adatokat lejegyezni.

GEOMETRIA – MÉRÉS

Tananyag	Követelmények
– A természetes szám, mint a mennyiségek mérőszáma. – Mennyiség tartalom megerősítése – Mérési tapasztalatok gyűjtése – Mennyiségek mérése választott és szabvány mértékegységekkel (méter, liter, kilogramm). – Az idő múlásának érzékeltetése óra, napszak, nap – Testek építése minta alapján – Síkidomok előállítása megadott feltétel szerint pálcikákból, lyukas táblán – Síkidomok tulajdonságainak megfigyelése, megfogalmazása, csoportosításuk (háromszög, négyszög, kör) – Testek tulajdonságainak megfigyelése, megfogalmazása, csoportosításuk (gömbölyű, szögletes) – Testek és síkidomok csoportosítása, rendezése adott tulajdonság alapján	– Tudjon alkalmi mérőeszközzel és mértékegységgel mérni. – Legyen képes mérhető tulajdonságok becslésére és kifejezésére (rövidebb, hosszabb, könnyebb, nehezebb, kevesebb, több). – Nevezze meg, differenciálja a kockát, a gömböt és a téglatestet. – Rajzoljon háromszöget, kört, négyszöget.

FÜGGVÉNYEK, AZ ANALÍZIS ELEMEI

Tananyag	Követelmények
– Ciklikus sorok folytatása, sorozatok, sorrend, egymásutánosság megfigyelése, leképezése. – Összefüggések felismertetése személyek, tárgyak, helyzetek, geometriai kapcsolatok, halmazok számossága között. – Jelölések használata (összekötés, nyíl relációs jelek) – Soralkotások, növekvő csökkenő számsorok – Számsorok állandó különbsége: 1, 2, 5. – Hozzárendelések más matematikai témakörök anyagához igazodva. – Sorozatok képzése adott szabály alapján. – Tájékozódás síkon. – Síkbeli helyzetek megfigyelése, megfogalmazása.	– Alkalmazza a környezeti relációkkal kapcsolatos fogalmakat – Legyen képes elemi függvények megoldására, tudjon egyszerű sorozatokat képezni. – Alkalmazza helyesen az előtte, mögötte, kisebb, nagyobb fogalmakat. – Ismerje fel állandó különbségű csökkenő vagy növekvő sorozatok szabályait. – Tudjon egyszerű ciklikus sorokat folytatni.

A KÖVETKEZŐ ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI

- ✓ Tudja írni, olvasni a számjegyeket 100-ig.
- ✓ Ismerje számszomszédait, helyüket a számszámsorban.
- ✓ Tudjon összeadni, kivonni 50-es körben eszköz nélkül.
- ✓ Tudjon értelmezni és megoldani eszköz segítségével elemi szöveges feladatokat.
- ✓ Tudja használni a pénzeket 20-ig.
- ✓ Tudjon alkalmi mérőeszközzel és mértékegységgel mérni.
- ✓ Alkalmazza a környezeti relációkkal kapcsolatos fogalmakat.
- ✓ Tudjon analóg sorozatokat képezni adott szabály alapján.
- ✓ Értse a "vagy" és "nem" fogalmakat tartalmazó állításokat.
- ✓ Legyen képes az igaz, hamis állítások differenciálására konkrét esetekben

Matematika

3. évfolyam

Óraszám: heti: 4

GONDOLKODÁSI MÓDSZEREK, HALMAZOK, MATEMATIKAI LOGIKA, KOMBINATORIKA

Tananyag	Követelmények
– Csoportosítások megadott és választott szempont szerint – Tulajdonságok változásának megfigyelése, megfogalmazása – Dobókockajáték, valószínűségi kísérlet – Igaz, nem igaz állítások megfogalmazása. – Halmazképzés síkidomokból, testekből adott és felismert szempont alapján – Állítások fogalmazása halmazok elemeiről.	– Legyen jártas az állítások igazságának eldöntésében. – Értse és alkalmazza a minden..., van olyan...,egy sem... fogalmakat tartalmazó állításokat. – Legyen képes minél több lehetséges eset bekövetkezését rajzban ábrázolni.

SZÁMELMÉLET, ALGEBRA

Tananyag	Követelmények
– Számkör bővítés 1000-ig – alapozás – Tízes számrendszer szerkezeti sajátosságainak elmélyítése. – A száz fogalma. – Kerek tízesek, teljes kétjegyű számok írása, olvasása, értelmezése – Elemek megszámlálása, leszámlálása. Csoportosítás tízes csoportok alkotása. Kétjegyű számok. Mennyiség egyeztetése számnévvel, számjeggyel. – Számok viszonyítása, rendezése. Számok helye a számsorban, számszomszédok – A mindennapi gyakorlatban előforduló római számok írása, olvasása I, V, X, L, C – Soralkotások, állandó különbség 1, 2, 5, 10 – Műveletek előkészítése: kétjegyű számok bontása: 50-es, 100-as, 200-as pénzérme használata, kifizetések különböző pénzérmeikkel A forint jele: Ft – Összeadás kivonás 20-as számkörben tízes átlépéssel. – Kétjegyű számok összeadása kivonása tízes átlépés nélkül, analógia segítségével – Szorzás, bennfoglalás és részekre osztás értelemezése. – A műveleti jelek bevezetése. – 10-es, 5-ös, 2-es szorzó- és bennfoglaló táblák kiépítése. – Műveletek megjelenítése cselekvéssel, tárgyakkal, rajzban. Matematikai jelek használata – Műveletek közötti kapcsolat: összeadás, kivonás, szorzás, bennfoglalás. – Egyszerű szóbeli, írásbeli szöveges feladatok megjelenítése, lejegyzése, megoldása, ellenőrzése.	– Ismerje (tudja írni, olvasni) a számokat 100-ig. – Ismerje a helyi-értékes írásmódot. – Tudjon számok közti nagysági összehasonlításokat tenni. – Tudjon önállóan megoldani egyszerű szöveges feladatot. – Ismerje a pénzeket 500-ig, tudja használni 100-ig. – Végezzen gyorsan, megbízható pontossággal összeadást, kivonást, szorzást szóban, a tanult számkörön belül.

GEOMETRIA – MÉRÉS

Tananyag	Követelmények
– Testek építése, síkidomok előállítása adott feltétellel. – Síkidomok rajzolása (szabad kézzel, vonalzóval). – Tengelyesen tükrös alakzatok rajzolása, tükröképek relációinak megfigyelése – Pont és egyenes távolsága. – Testek (kocka, téglatest, henger, gömb), síkidomok (téglalap, négyzet, háromszög, kör) felismerése, megnevezése. – Testek és síkidomok válogatása megadott szempont szerint. – Testek építése más testekből. – Mérés választott és szabvány egységekkel – Hosszúság (m, dm) űrtartalom (l, dl), tömeg (kg) becslése, mérése – Időtartalom érzékeltetése: évszak, hónap, hét, nap, napszak, óra. – Időpont leolvasása (egész órák).	– Tükrözés síktükörrel. A megfigyelések megfogalmazása. – Tengelyesen tükrös alakzatok létrehozása. – Vonalak tulajdonságai. Pont és vonal helyzete. – Tudja felismerni és megnevezni a kockát és téglatestet, gömböt, hengert, négyzetet, kört, háromszöget, tudjon előállítani testeket gyurmából, síkidomokat vágással, tépéssel, rajzolással. – Legyen képes kockát, téglatestet építeni más testekből. – Értse a „minden..., van olyan..., egy sem...” fogalmakat tartalmazó állításokat. – Ismerje a hosszúság, tömeg és űrtartalom leggyakrabban használt mértékegységeit és mérőeszközeit. – Ismerje fel a mennyiségek közti relációkat. – Ismerje a hosszúság, tömeg és űrtartalom leggyakrabban használt mértékegységeit és mérőeszközeit.

FÜGGVÉNYEK, AZ ANALÍZIS ELEMEI

Tananyag	Követelmények
– Szabályjáték logikai késlettel, számokkal egy, majd két tulajdonság változásával. – Állandó különbségű sorozatok megadott, majd felismert szabály alapján – Nyitott mondatokba elemek, számok behelyettesítése. – Nyitott mondatok igazságfeltételei	– Ismerje fel a mennyiségek közti relációt. – Ismerje a valóságos tárgyak relációit jelölő fogalmakat. – Legyen képes adott szabály alapján soralkotásra. – Tudjon megoldani egyszerű nyitott mondatokat. – Összefüggések kifejezése rajzzal, jelekkel.

A KÖVETKEZŐ ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI

- ✓ Ismerje (tudja írni, olvasni) a számokat 100-ig.
- ✓ Tudjon egyszerű szöveges feladatokat értelmezni, az adatokat lejegyezni.
- ✓ Tudjon számok közti nagysági összehasonlításokat tenni.
- ✓ Ismerje a pénzeket 500-ig, tudja használni 100-ig.
- ✓ Ismerje fel és nevezze meg a kockát és téglatestet, gömböt, négyzetet, kört, háromszöget, tudjon előállítani testeket gyurmából, síkidomokat vágással, tépéssel, rajzolással.
- ✓ Legyen képes kockát, téglatestet építeni más testekből.
- ✓ Ismerje fel a mennyiségek közti relációkat.
- ✓ Nevezze meg a tárgyi valóság relációit (alatt, fölött, mellett, mögött, kívül, belül).
- ✓ Legyen képes mérhető tulajdonságok becslésére és kifejezésére (rövidebb, hosszabb, könnyebb, nehezebb, kevesebb, több)
- ✓ Legyen képes adott szabály alapján soralkotásra.
- ✓ Értse a minden..., van olyan..., egy sem... fogalmakat tartalmazó állításokat.

Matematika

4. évfolyam

Óraszám: heti: 5

GONDOLKODÁSI MÓDSZEREK, HALMAZOK, MATEMATIKAI LOGIKA, KOMBINATORIKA

Tananyag	Követelmények
- Részhalmaz és kiegészítő halmaz előállítása változatos alaphalmazokon (személyek, tárgyak, logikai készlet). - Tulajdonságok és tagadásuk megfogalmazása, jelölésük jelkártyával. Valószínűségi kísérlet dobókockajátékban - Táblázatok hiányzó adatainak pótlása adott és felismert szabály alapján	- Alkalmazza a „minden..., van olyan..., egy sem..., és, vagy” fogalmakat állításaikban. - Tudjon alaphalmazokon adott tulajdonságú részhalmazt előállítani. - Tudjon megfogalmazni egyszerű állításokat és azok tagadását. - Szerezzen tapasztalatot események eredményeinek táblázatba foglalásában. - Tudjon kiegészíteni hiányos táblázatokat adott és felismert szabály alapján

SZÁMELMÉLET, ALGEBRA

Tananyag	Követelmények
- Számfogalom elmélyítése 100-as számkörben, megszámlálás, számképzés, számok bontása, pótlása. - Alaki érték, helyi érték, valódi érték közötti összefüggés elmélyítése - o Számok nagyságbeli viszonya, relációk rendezések, soralkotások - Műveletfogalom előkészítés – teljes kétjegyű számok bontása Szóbeli összeadás, kivonás tízes átlépéssel. Írásbeli összeadás: teljes kétjegyűek tízes átlépés nélkül, egyeseknél tízes átlépéssel Írásbeli kivonás tízes átlépés nélkül elvétellel, pótlással 2-4, 3-6, 5 szorzó – bennfoglaló tábla kiépítése, memorizálás 200, 500, 1000, 2000 pénznemek használata. Kifizetések - Egyszerű szóbeli, írásbeli szöveges feladatok várható eredményének becslése, összehasonlítása a valósággal. Kérdések megválasztása. Ismert és ismeretlen adatok megállapítása.	- Ismerje a számokat 1000-ig. - Alkalmazza a helyiértékes írásmódot. - Tudjon írásban összeadni, kivonni az ismert számkörön belül. - Alkalmazza a 2 –3 –4 -6-os szorzó- és bennfoglaló táblákat feladatmegoldásban. - Ismerje az írásbeli szorzás műveleti algoritmusát. - Ismerje a pénznemeket (200; 500; 1000; 2000), végezzen kifizetéseket. - Tudjon egy műveletes szöveges feladatból nyitott mondatot felírni.

GEOMETRIA – MÉRÉS

Tananyag	Követelmények
– Síkidomok előállítása rajzban, megnevezésük határoló vonalak, határoló oldalak és csúcsok száma szerint. – A négyzet és a téglalap tulajdonságainak megfigyelése megfogalmazása. – Rajzolásuk négyzetháló papíron. – Tükrös alakzatok felismerése, előállításuk egy tükörtengellyel (kirakással, tépéssel, nyírással). – Eltolás térben és síkban, az eltolás eredményének megfigyelése – Testek építése más testekből. – Testek építése, felismerése, megnevezése. Válogatások adott tulajdonság alapján – Egyenesek, félegyenesek, szakaszok, síkidomok rajzolása szabad kézzel és vonalzó segítségével. – A terület fogalma. – A terület fogalmának előkészítése lefedéssel. – Mennyiségfogalom megerősítése gyakorlati mérési példákkal – Hosszúság (cm), tömeg (dkg) becslése, mérése – Hosszúság (cm), tömeg (dkg) becslése, mérése – Időpont leolvasása (perc) – Naptár használata	– Különböztesse meg a testeket tulajdonságaik alapján. – Tudjon testeket építeni más testekből. – Tudjon testeket és síkidomokat csoportosítani élek, oldalak, csúcsok, szögek alapján. – Ismerje az egyenes, félegyenes, szakasz fogalmát. – Legyen jártas a négyzet és a téglalap kerületének tapasztalati számításában – Tudjon becsléseket és méréseket végezni dm, cm, dl, dkg pontossággal. – Tudja alkalmazni az időegységek (év, hónap, hét, nap) fogalmát

FÜGGVÉNYEK, AZ ANALÍZIS ELEMEI

Tananyag	Követelmények
– A mennyiségi változás megjelenítése rajzban, lejegyzés művelettel. – Összefüggések felfedezése bővülő elemek megadásával – Elemek rendezése adott, vagy felismert szempontok alapján – Szabályjáték alkalmazása számolási műveletekkel. – Táblázatok kiegészítése adott szabály alapján – Hiányos sorozatok kiegészítése.	– Ismerje fel hasonló számsorok szabályát. – Legyen képes táblázatokba rendezett adatok leolvasására, szabályszerűség felismerésére. – Tudjon síkidomokat rajzban és sajátosságaik alapján szóban reprodukálni

A KÖVETKEZŐ ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI

- ✓ Ismerje a számokat 1000-ig.
- ✓ Tudjon írásban összeadni, kivonni az ismert számkörön belül.
- ✓ Ismerje a helyiértékes írásmódot.
- ✓ Tudja alkalmazni az időegységek (év, hónap, hét, nap) fogalmát.
- ✓ Végezzen becsléseket és méréseket dm, dl, dkg pontossággal.
- ✓ Tudjon önállóan megoldani egyszerű szöveges feladatot.
- ✓ Legyen jártas a négyzet és a téglalap kerületének tapasztalati számításában
- ✓ Ismerje fel hasonló számsorok szabályát.
- ✓ Alkalmazza a minden..., van olyan..., egy sem..., és, vagy fogalmakat állításaikban.
- ✓ Legyen képes táblázatokba rendezett adatok leolvasására, szabályszerűség felismerésére.
- ✓ Tudjon megfogalmazni egyszerű állításokat és azok tagadását.

ETIKA

A tantárgy tanításának követelményeit és a tananyagokat főtémánként jeleníti meg a tanterv, melynek alapja a Kerettanterv. Az ebben meghatározott alfejezetek maradéktalan feldolgozására az alacsony évi óraszámok (36 óra, heti 1-1 közös-közvetlen) miatt összevont osztályban nincs lehetőség, ezért a Kerettanterv alfejezeteit az azokban megjelölt évfolyamokra arányosan osztottuk el.

A tananyagok között kiemelten szerepeltetjük a **tanulói tevékenységeket**, mivel ezek értékelésének módja eltér a fogalmak elsajátításának értékelésétől.

A követelményrendszeren belül elkülönítettük a **következő évfolyamba lépés feltételeit**, amelyeket az egyes évfolyammodulok elején közölünk.

Az erkölcsstan tananyag lehetőséget nyújt a sérült vagy gyengén fejlett **affektív képesség** (érzelmek), a **szociális képesség** (magatartás, értékrend, szokásrendszer, önismeret), a **kommunikatív képesség** (beszéd, írás, olvasás), és a **modifikatív képesség** (alakítás, manipuláció, motorika) korrekciójára.

ETIKA

1. évfolyam

Óraszám: heti: 1

AZ ÉN VILÁGOM	
Tananyag	Követelmény
– Ki vagyok én? – Személyes adataim – vezeté- és keresztnévem, becenevem, – születési helyem, születésem ideje, – Külső jegyeim – külső tulajdonságaim, megjelenésem, – kire hasonlítok a családban, – Belső tulajdonságaim – mit szeretek magamban, – mit szeretnek bennem mások, – miben vagyok ügyes, miben hasonlítok társaimra, miben különbözöm tőlük, – Kedvenceim – kedvenc játékaim, állataim, ruháim, könyveim, ételeim, meséim, mesehőseim, – Élettörténetem: – kisgyermekkor, óvodai élményeim – kire hasonlítok a családban (családrajz) – milyennek látom magam (önarckép) – miből ítélnék meg bennünket mások	– Értse és alkalmazza a lány, fiú, születésnap, tulajdonság, kedvenc, élmény fogalmakat. – Különböztesse meg önmagát társaitól. – Ismerje családtagjai nevét. – Soroljon fel 3-4 jellemző tulajdonságot önmagáról.

TÁRSAIM – ŐK ÉS ÉN	
– Társas kapcsolataim - o családi-rokoni kapcsolataim, közeli és távoli rokonaim (kedvenc rokonaim-fényképalbum) - o kiket szeretek és kiket nem szeretek környezetemben (meglepetés készítése szeretett személynek) - o hogyan tudom kifejezni szeretetemet, hogyan fejezik ki mások felém a szeretetüket. – Kommunikáció kapcsolatfelvétel felnőttel, gyerekkel - o gondolataim kifejezése szavakkal, gesztusokkal - o a megfelelő köszönés formái felnőtteknek, társaknak; - o helyzetgyakorlatok az alapvető illemszabályok betartásával	– Soroljon fel 3-4 jellemző tulajdonságot családtagjairól. – Értse a személyes kapcsolatok, társak, barátok, segítő közeg fontosságát – Vegyen részt szívesen közösségi feladatokban – Alapvető kommunikációs formák tudatos használata – Személyes érzések és gondolatok kifejezése. – Elemi magatartási szabályok alkalmazása iskolai és iskolán kívüli helyzetekben

KÖZVETLEN KÖZÖSSÉGEIM – A CSALÁD ÉS A GYEREKEK	
– kik élnek a családban családtagok bemutatása, családrajz; – a családi együttlét örömei – helyem a családban, segítség és munkamegosztás – gyermekkorai élményeim – ünnepek és hagyományok a családban – otthoni szabadidős tevékenységek, egy napom otthon; – egy napom az iskolában; – milyen feladataim vannak az iskolában?	– Jó és rossz élmények megkülönböztetése - Értse az ünneplés fontosságát, soroljon fel 3-4 családi ünnepet. – Tartsa be a legelemibb viselkedési szabályokat (köszönési formák, társalgási formák) – Értse a tilalmak szükségességét. – Ismerje a helyes napirendet.

A KÖVETKEZŐ ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI

- ✓ Saját testi tulajdonságok felismerése, azonosítása, megfogalmazása segítségével.
- ✓ Szűkebb környezet jellemzőinek felsorolása.
- ✓ Értse és alkalmazza a lány, fiú, születésnap, tulajdonság, kedvenc, élmény fogalmakat.
- ✓ Soroljon fel 3-4 jellemző tulajdonságot családtagjairól.
- ✓ Alapvető kommunikációs formák tudatos használata
- ✓ Elemi magatartási szabályok alkalmazása iskolai és iskolán kívüli helyzetekben
- ✓ Értse az ünneplés fontosságát, soroljon fel 3-4 családi ünnepet.
- ✓ Ismerje a helyes napirendet.
- ✓ Különbséget tesz mese és valóság között.
- ✓ Tudja személyi adatait, külső tulajdonságait.

ETIKA

2. évfolyam

Óraszám: heti: 1

KÖZVETLEN KÖZÖSSÉGEIM – A CSALÁD ÉS A GYEREKEK

Tananyag	Követelmény
- Élettörténetem: kisgyermekkori, óvodai élményeim, óvodám és iskolám összehasonlítása. - Ünnepek és hagyományok a családban Otthoni szabadidős tevékenységek - Hétköznapi és hétvégi napirendje (miben hasonlít, miben különbözik egy hétköznapi a hétvégi napoktól).	- Soroljon fel 3-4 családi ünnepet. - Hasonlítsa össze saját és más családok családi hagyományait. - Értse mindennapi szokásaink, szabályok és tilalmak szükségességét. - Ismerje az egészséges élethez szükséges napirendet.

TÁGABB KÖZÖSSÉGEIM – A LAKÓHELYI KÖZÖSSÉG

- Lakóközösség, amelyben élek - - lakóhelyem jellegzetességei lakóközösségem tagjai, a velük való kapcsolat - ki lakik az utcában, kik a szomszédaim egy napom otthon; - egy napom az iskolában; milyen feladataim vannak az iskolában.	- Ismerje lakóhelyi környezetét. - Tájékozódjon a lakóhelyen. - Értse és használja a lakóhely, szomszéd, falu, város, szokás fogalmakat.
--	--

A KÖRNYEZŐ VILÁG

Jó és rossz történetek, mesék jó és rossz tulajdonsággal felruházott szereplői (jó-rossz, szép-csúnya, jószagos-gonosz, igazságos). Növények és állatok környezetünkben - A növények szerepe életünkben; - Az állatok szerepe környezetünkben - A növények ápolása, állatok gondozása; - Mit tehet egy kisgyermek környezete védelméért?	- Különböztesse meg a jó-rossz, szép-csúnya, jószagos-gonosz, igazságos tulajdonságokat; a növény, állat, gondozás, felelősség, természetvédelem fogalmakat. - Tudja személyi adatait, külső tulajdonságait. - A körülötte élő gyermekekhez és felnőttekhez barátságos magatartással közeledik, pozitívan viszonyul a környezetéhez. - Udvariasan kommunikál környezetével (gyerekkel, felnőttel) köszönés, kérdés, beszélgetés során. - Képességeinek megfelelően nyitott a természet szépségeire, óvja, vigyázza környezetét. - Érzéseit, gondolatait rajzban, mozgással és szóban fejezi ki. - Különbséget tesz mese és valóság között.
---	--

A KÖVETKEZŐ ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI

- ✓ Szűkebb környezet jellemzőinek felsorolása.
- ✓ Értse és alkalmazza a lány, fiú, születésnap, tulajdonság, kedvenc, élmény fogalmakat.
- ✓ Alapvető kommunikációs formák tudatos használata
- ✓ Elemi magatartási szabályok alkalmazása iskolai és iskolán kívüli helyzetekben
- ✓ Értse az ünneplés fontosságát, soroljon fel 3-4 családi ünnepet, vagy hagyományt
- ✓ Ismerje a helyes napirendet.

Etika

3. évfolyam

Óraszám: heti: 1

MILYEN VAGYOK, MILYENNEK LÁTNAK MÁSON	
Tananyag	Követelmény
- Tulajdonságaim - külső és belső tulajdonságaim, miben vagyok ügyes, - kapcsolataim társakkal, felnőttekkel. <i>Szokásaim, érzelmeim, indulataim</i> mindennapi feladataim az iskolában és otthon; - szabadidős tevékenységeim; - érzéseim, indulataim kifejezése (öröm, bánat, düh, szomorúság, önzés, önzetlenség). Hősök és példaképek kedvenc mesehőseim, pozitív tulajdonságaikkal való azonosulás.	- Rendelkezzen életkorának és fejlettségének megfelelő énképpel, fogadja el saját külső és belső tulajdonságait. - Azonosuljon pozitív mesehősökkel, értse a példakép fogalmát. - Törekedjen önfegyelemre, értse a viselkedési szabályok betartásának szükségességét. - Értse és használja a külső, belső tulajdonság, önismeret, szokás, érzelmek, indulat, öröm, bánat, düh, szomorúság, önzés, önzetlenség, segítőkészség, példakép, mesehős fogalmakat.

KÖZÖSSÉGBEN ÉS EGYEDÜL – A TÁRSAIM ÉS ÉN	
Tananyag	Követelmény
<i>Párbeszéd</i> - beszélgetés helyzetei, beszélgető partnereim; - a testbeszéd szerepe (testtartás, arcjáték); - beszélgető partnerek figyelembe vétele gyerek-felnőtt, család - iskola). <i>Az igazi barát</i> - hogyan választok barátot; - ki az igazi barátom, milyen tulajdonságai vannak <i>Békében és haragban</i> helyes viselkedési formák; - veszekedés, verekedés elkerülése, kibékülés <i>Elfogadva és elutasítva</i> - érzéseim, ha magányos vagyok; - hogyan fogadnak el társaim.	- Értse a beszélgetések (kommunikáció) fontosságát. - Mutasson hajlandóságot a baráti kapcsolatok létrehozásához, megtartásához és az esetleges konfliktusok kezeléséhez. - Érezzen empátiát a szegények, elesettek, betegek iránt. - Értse és használja a párbeszéd, odafigyelés, testbeszéd, arcjáték, testtartás, hanglejtés, barátság, öröm, bánat, harag, veszekedés, kibékülés, magányosság, elfogadás fogalmakat.

AZ OSZTÁLY ÉS AZ ISKOLA	
Tananyag	Követelmény
<i>A mi osztályunk</i> - kapcsolataim az osztályban, - közös és különböző tulajdonságaink, - közös szokásaink, egymás segítése, összetartásunk. <i>Az osztály működése</i> közös szabályaink tanórán, szünetben, egyéb helyzetekben, - hogyan és miért tartjuk be a szabályainkat. <i>A mi iskolánk</i> - iskolánk névadója, iskolai szokások és hagyományok	- Értse, és fogadja el a többféle közösséghez tartozás élményét, az osztályon belüli összetartozás érzését. - Szabályok szerepének és fontosságának megértése a közösség életében. - Alakuljon ki kötődés a saját iskolához, értse és tartsa be annak szabályait (házi rend) - Használja a csoport, közösség, osztály, összetartozás, hagyomány, szabály, szabályalkotás fogalmakat.

A KÖVETKEZŐ ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI

- ✓ A tanuló életkorának és képességének megfelelő szinten képe van saját külső és belső tulajdonságairól.
- ✓ Figyel másokra, egyszerűen ki tudja fejezni érzéseit, gondolatait.
- ✓ Bekapcsolódik csoportos beszélgetésbe.
- ✓ Kialakul szabálytudata, képes a szabályok betartására.
- ✓ Képes másokkal kapcsolatot kialakítani, felnőtt segítségével konfliktusokat feloldani.

Etika

4. évfolyam

Óraszám: heti: 1

KULTURÁLIS NEMZETI KÖZÖSSÉG

Tananyag	Követelmény
– <i>A nyelv, ami összeköt</i> – milyen nyelvet használunk a családban, – szűkebb és tágabb környezetünkben. – <i>Szokások és jelképek</i> – magyarországi népszokások; – a magyarságot kifejező jelképek. – <i>Ünnepek</i> – családi ünnepek; – nemzeti és állami ünnepeink. – <i>Más kultúrák, más szokások, más ünnepek</i> – Magyarország másfajta kulturális közösségei; – szokásaik, ünnepeik.	– Annak megértetése, hogy a magyar nemzeti közösség számára fontos összekötő kapocs a közös nyelv, a jelképek, a ciklikusan visszatérő szokások és ünnepek; az ezekkel való azonosulás elősegítése. – Legyenek tapasztalatai Magyarországon élő más népcsoportok kulturális hagyományaival kapcsolatban. – Értse és alkalmazza az Anyanyelv, jelkép, nemzeti jelkép, népszokás, családi ünnep, nemzeti és állami ünnep fogalmakat.

A KÖRNYEZETEM ÉS ÉN – AZ ÉPÍTETT ÉS A TÁRGYI VILÁG

– <i>Lakóhelyi épített örökségünk</i> – a múlt építészeti emlékei; – lakóhelyünk története; – múzeumfalvak. – <i>Tárgyaink világa</i> – a múlt tárgyi emlékei a családban és a múzeumokban; – a régi világ és napjaink tárgyainak összehasonlítása. – <i>A világ öröksége</i> – a világ legszebb, legkülönlegesebb helyei, építményei, világörökség.	– Törekedjen a múlt értékeinek megőrzésére, továbbörökítése. – Életkorának és fejlettségének megfelelően értse a helyes fogyasztói magatartás szabályait. – Értse és használja az épített örökség, tárgyi örökség, múzeum, világörökség fogalmakat.
---	---

A MINDENSÉG ÉS ÉN – SZÜLETÉS ÉS ELMÚLÁS

– <i>Kezdet és vég</i> – a dolgok keletkezése és véget érése; – különböző mítoszok a világ keletkezéséről; – Bibliai ismeretek a világ teremtéséről és végéről – <i>A világ megismerése</i> – kíváncsiság és információszerzés világunkról; – személyes közvetlen és közvetett tapasztalatszerzés – elképzeléseim a világról.	– Ismerje és értse a kezdet és a vég a születés, elmúlás, élet, halál, túlvilág, képzelet fogalmakat.
--	---

A KÖVETKEZŐ ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI

- ✓ Képes másokkal kapcsolatot kialakítani, felnőtt segítségével konfliktusokat feloldani.
- ✓ Érzelmileg kötődik a magyar kultúrához.
- ✓ Elemi szinten megismeri más népek hagyományait, kulturális jelenségeit.
- ✓ A múlt értékeinek megismerésére és azok megóvására törekszik.

KÖRNYEZETISMERET

A tanterv **szerkezete moduláris, ezért bővíthető, módosítható.**

A **tananyag koncentrikusan bővülő**, az egyes tananyagrészek egy tanéven belül több szempontból is feldolgozásra kerülnek különböző témakörökben, lehetőséget adva az egész éves folyamatos megfigyelésnek, feldolgozásnak.

A **környezet és természetvédelem tananyagrészeket** az élő és élettelen természet c. résztémákba építettük be.

A tananyag feldolgozásához szabadon alkalmazhatók az általános iskolák számára kiadott tankönyvek egyes fejezetei, részei.

A környezetismeret tanításánál hangsúlyt kap a tér észlelése, térben való tájékozódás rehabilitációja; látási, hallási, mozgási, tapintási, szaglási észlelés rehabilitációja; vizuális és auditív megfigyelőképesség fejlesztése; a figyelem rehabilitációja; emlékezet fejlesztése; képzelet fejlesztése; gondolkodási műveletek rehabilitációja; összehasonlítási, csoportosítási, rendezési, elemzési, cselekvési, kommunikatív és kognitív képességek rehabilitációja; egyes alapvető kultúr-technikák eszközszintű elsajátításának rehabilitációja; önálló életvezetési technikák gyakorlása.

KÖRNYEZETISMERET

3. évfolyam

Óraszám: heti: 1

ANYAG, ENERGIA, INFORMÁCIÓ	
Tananyag	Követelmények
– Tárgyak, anyagok, élőlények jól érzékelhető tulajdonságainak <i>vizsgálata</i> viszonyítással, becsléssel. (nagyobb-kisebb, hosszabb-rövidebb, nehezebb-könnyebb, hidegebb-melegebb, sima-érdes) – Becsült és alkalmi egységekkel mért eredmények <i>összehasonlítása</i> – Közvetlen megfigyelések, összehasonlítások rögzítése rajzzal. – Az időjárás folyamatos megfigyelése. Tapasztalatok összegzése, lejegyzése rajzzal, tábló készítése. Az időjárással kapcsolatos fogalmak, fogalomrendszer kialakítása. – Testméretek változásának folyamatos megfigyelése, a mérési eredmények egyszerű <i>rögzítése.</i> – Az évszakok, mint az idő múlásának megfigyelhető egységei – Az évszakok jellemző jegyei - <i>folyamatos megfigyelés - különbségek megfogalmazása.</i> – A napszakok változásának megfigyelése. Időrendi sorrend (A napszakokhoz kapcsolódó események megfogalmazása, felismerése képről.) – Anyagok - A környezetben előforduló gyakori anyagfélék és felhasználásuk – Halmazállapot – Csapadékformák – Energia – Energiaforrások, Energia felhasználása, Energiát felhasználó berendezések, fűtő, hűtő háztartási eszközök – Energiafajták (nap, szél, víz, elektromos, fény – Információ Jel, jelzés, információ – Közlekedési jelek Tiltást, veszélyt jelentő jelek Tűz és katasztrófa elhárítására felhívó jelek	– Ismerjen fel és tudjon megnevezni mérhető tulajdonságokat a környezetében megtalálható tárgyakon, anyagokon, élőlényeken. – Tudja alkalmazni a víz és a levegő különböző hőmérsékletére utaló fogalmakat. – Tudja felsorolni az évszakok és hónapok neveit. – Anyagok halmazállapotainak felismerése, megnevezése, tapasztalatszerzés, kísérletezés. – Csoportosítás halmazállapotok szerint. – A tapasztalatok rögzítése rajzban, tábló készítése. – Megfigyelések, játékos kísérletek. – Egyszerű kísérletek, játékok készítése (szélforgó). – Részvétel tűzriadós gyakorlatokban, szituációs játékokban. – Halmazállapot, halmazállapot-változás, háztartási elektromos eszköz, energiafajta, jelzés, jelrendszer- fogalmak.

RENDSZEREK	
Tananyag	Követelmények
– Tér, idő, nagyságrendek – A lakóhely és környéke – A saját felszerelés pontos helye a lakásban, osztályban – A lakóhely közigazgatási, kulturális, egészségügyi intézményei – Irányok, távolság, hosszúság – Fő világtájak, iránytű – Magyarország domborzati térképe – Tájékozódás az időben, saját élettörténet a születéstől máig – Az idő mérése, alkalmi és szabványegységei, az idő becslése, mértékegységei – Jeles napok, ünnepek - Nemzeti ünnep – Rész, egész, összetettség, funkció (élőlények, épületek, tárgyak, eszközök részei) – A növények, zöldségek, gyümölcsök részei, a virág részei, a mag, a termés részei – Az állatok testfelépítése, testrészei – A közvetlen és tágabb környezet állapotának megóvása – Környezetvédelem – Élőlény, egyed, csoport, életközösség – Az élőlényekre jellemző tulajdonságok	– Tapasztalatok szerzése séták, kirándulások alkalmával. – Terepasztal berendezése. – Játékos tájékozódási gyakorlatok iránytűvel. – Események időbeli sorrendbeállítása, időszalag, időnaplár készítése. – Irányított megfigyelések, elemzések alapján játékos szerelési, építési gyakorlatok. – A növények, állatok és részeik csoportosítása adott szempontok alapján. – Tanulmányi séták, kirándulások, megfigyelések, tapasztalatok megfogalmazása szóban és írásban, rajzok, tablók készítése. – Csoportosítás adott szempontok szerint (élőhely, kultakaró, mozgás, végtagok, táplálkozás, szaporodás, életmód). – Megfigyelés a természetben (állatkert, vadspark, a baromfiudvarban, stb.), képanyagon, filmen, IKT-eszközök használata. – Egy választott élőlényre jellemző tulajdonságok megfigyelése, elemzése. – A terepasztal felépítése makettekkel, utakkal stb. – Középület, térkép, időmértékegység, ünnep, élőhely, kultakaró, mozgás, táplálkozás, szaporodás, életmód, életközösség- fogalmak.

FELÉPÍTÉS ÉS MŰKÖDÉS	
Tananyag	Követelmények
– Anyagok kémiai tulajdonságai – Élő és élettelen természet – A környezet anyagai – A természetben előforduló és mesterséges anyagok (fa, fém, levegő, víz, talaj) – A víz előfordulása a természetben – Eső, hó, jégeső, folyóvíz, tó – Az ivóvíz – Vízben oldódó és nem oldódó anyagok – A közvetlen környezet növényvilága – Termesztett növények – Növénytermesztés, állattenyésztés – Életjelenségek: táplálkozás, légzés, növekedés, fejlődés, mozgás, szaporodás – Az életfeltételek, életjelenségek az ember életében – A lakóhely közvetlen és tágabb környezetében található életközösségek – Park, erdő, rét, mező, vizek, vízpartok – A közvetlen környezet növényvilága (fák, bokrok, virágos növények) – A zöldségeskert, gyümölcsöskert növényei – A növény részei – A virág része, a termés és részei	– Érdeklődés, motiváltság folyamatos fenntartása. – A természet megismerésében pozitív attitűd erősítése. – Információszerző eszközök használata. – Természetes és mesterséges anyagok gyűjtése, csoportosítása. – Az anyagfajták és a használat közötti összefüggés felismerése. – A víz vizsgálata, halmazállapotainak megnevezése, felismerése, a víz hőfokának mérése. – A csapadék különböző formáinak megkülönböztetése. – Az életjelenségek megfigyelése, egyszerű kísérletek végzése. – Kicsinyeik megnevezése. – Megadott szempontok szerinti csoportosítások – Életfeltétel, életjelenség, a víz különböző halmazállapotai és

– Néhány lágyszárú, fás szárú növény – Főbb állatcsoportok – A vadon élő állatok és a házi és ház körül élő állatok – Az élőlények csoportjai (növény, állat, ember) – Madár, emlős, rovar – A Föld alakja, mozgásai – Napszakok, évszakok változása – Az időjárás tényezői (napsugárzás, hőmérséklet, csapadék, szél)	<i>előfordulása, oldhatóság, növénytermesztés, állattenyésztés, zöldségek, gyümölcsök részei, szaporodásuk, élőhely, égitest, időjárási tényező, a víz körforgása- fogalmak.</i>
--	---

AZ EMBER MEGISMERÉSE ÉS EGÉSZSÉGE	
Tananyag	Követelmények
– Az emberi test részei – A mozgás szerepe az egészséges életmódban – Játék, sport – Egészséges életmód – Egészséges táplálkozás – Helyes fogápolás – Egészség és betegség (néhány fertőző gyermekkori betegség) – A káros élvezeti szerek	– A főbb testrészek megnevezése. – A helytelen táplálkozás okozta problémák felismerése. – A helyes viselkedési szokások megismerése betegség esetén, részvétel szituációs játékokban. – A káros élvezeti szerek elutasítása. – Tulajdonságok megnevezése, csoportosítás (külső-belső). – Hasonlóságok, különbségek észrevétele. – Veszélyeztető magatartásformák felismerése. – Az emberi test részei, tisztálkodás, tisztálkodási eszköz, gyermekbetegség, védőoltás, fertőzés és járvány, orvos, gyógyszer, helyes táplálkozás, fogápolás, mozgás, sport, testedzés, életműködés, növekedés, változás, önismeret-fogalmak.

A KÖVETKEZŐ ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELE

- ✓ Aktív részvétel egyszerű kísérletek, mérések végzésekor.
- ✓ Tapasztalatok megfogalmazása szóban, rajzos formában.
- ✓ Adott szempontok szerint csoportosítás.
- ✓ Egyszerű összefüggések felismerése.
- ✓ Tájékozódás térben, időben a tanuló saját lakóhelyén.
- ✓ A másság elfogadása.
- ✓ A sérült embertársak segítése.
- ✓ Társainak és saját testének védelme.
- ✓ Aktív részvétel a környezet óvásában.
- ✓ Szelektív hulladékgyűjtés.
- ✓ Energiatakarékosságra törekvés.

Környezetismeret

4. évfolyam

Óraszám: heti: 1

ÁLLANDÓSÁG ÉS VÁLTOZÁS	
Tananyag	Követelmények
– Állapot – Anyagok és testek mérhető tulajdonságai – A mérhető anyagi tulajdonságok felismerése, megismerése, mérése – Mérési rendszerek (tömeg, hosszúság, hőmérséklet, űrtartalom) – Hőmérő – Celsius skála (szobahőmérséklet, testhőmérséklet, láz) – Változás – Fizikai változások – Alakváltozások (aprítás, darabolás, aprózódás) – Halmazállapot-változások (olvadás, fagyás, párolgás, csapadékformák, fagyasztás, szárítás, locsolás a háztartásban) – Az évszakok változásai, következményei a természetben, a mindennapi életben – Helyzet- és helyváltoztatás – Az égés, tűz, tűzvédelem, tűzoltás eszközei – Égés A tűzoltók munkája – Életszakaszok (növények, állatok, ember) – Csírázás, növekedés, fejlődés, öregedés, lebomlás, komposztálás – Növények, állatok évszakonkénti változásai (Az évszakok változásainak – következményei a növények, állatok életében) – Az ember életkori szakaszai – A változások oka, iránya (Megfordítható és nem megfordítható változások) – Keverékek, oldatok – Példák a hulladék újrahasznosítására (papír, fém, műanyag) – Termék előállítása (papírgyártás, kenyérsütés) – Az ember természetalakító tevékenysége (természeti és épített környezet)	– Mérőeszközök helyes használata. – A változásokat kiváltó hatások azonosítása a mindennapi környezetben megfigyelhető jelenségek esetében. – Képek gyűjtése, rendezése adott szempontok alapján. – Rajzok, tablók készítése. – Időjárási naptár készítése. – Megfigyelés, beszélgetés, képek, ábrák elemzése. – Éghető és éghetetlen anyagok csoportosítása. – Teendők tűzriadó esetén. – Információs jelek felismerése. – Az ember életkori szakaszainak jellemzői – beszélgetések, saját élmények, családi fényképek segítségével. – Tea, limonádé készítése. – Egyszerű anyagokból keverékek készítése és szétválasztása. – Filmeken, ábrákon, képeken összefüggések felismerése. – Gyümölcsle, szörp, lekvár készítése felnőtt segítségével. – Becslés, mérés, anyagi tulajdonság, mérőeszköz, mértékegység, a víz változásai, égés, tűz, tűzoltás, életszakasz, újrahasznosítás.

AZ EMBER MEGISMERÉSE ÉS EGÉSZSÉGE

Tananyag	Követelmények
– Szaporodás, egyedfejlődés – Az életkori szakaszok időbelisége a születéstől a halálig – Öröklődés – A család – Különböző emberi külső és belső tulajdonságok (ilyen vagyok) – Magatartás – Helyes magatartási formák a betegség megelőzésében – Viselkedések betegség esetén	– A főbb testrészek megnevezése. – A helytelen táplálkozás okozta problémák felismerése. – Figyelem a hang- és fényártalmakra. – A helyes viselkedési szokások megismerése betegség esetén, részvétel szituációs játékokban. – A káros élvezeti szerek elutasítása. – Tulajdonságok megnevezése, csoportosítás (külső-belső). – Hasonlóságok, különbségek észrevétele. – Veszélyeztető magatartásformák felismerése. – Az emberi test részei, tisztálkodás, tisztálkodási eszköz, gyermekbetegség, védőoltás, fertőzés és járvány, orvos, gyógyszer, helyes táplálkozás, fogápolás, mozgás, sport, testedzés, életműködés, növekedés, változás, önismeret-fogalmak

KÖRNYEZET ÉS FENNTARTHATÓSÁG

Tananyag	Követelmények
– Globális környezeti rendszerek – Az egészséges, gondozott környezet – Élő és élettelen környezeti tényezők – A környezeti rendszerek állapota, fenntarthatóság – Egészséges, gondozott környezet – A közvetlen és tágabb környezet (iskola, lakás, közlekedési eszközök, parkok, játszótérek rendjének megóvása) – Vizek védelme, víztakarékosság – Természetvédelem – Növény- és állatgondozás a tanuló közvetlen környezetében – Környezetszennyezés – Levegő-, talaj-, vízszennyezés – Szelektív hulladékgyűjtés – Energiatakarékosság – Takarékoság az árammal, a vízzel – Fűtés, szellőztetés – A Föld szépsége, egyedisége – A lakóhely közvetlen környezetében előforduló természeti nevezetesség – Nemzeti parkok, tájvédelmi körzetek – információs jelek – A tanuló közvetlen környezetében előforduló kulturális értékek	– Energiatakarékosságra törekvés erősítése. – Törekvés a tisztaságra és a rendre. – Élő és élettelen megkülönböztetése konkrét példák alapján a közvetlen környezetben. – Törekvés a víztakarékosságra. – Élőszarok növényeinek (dísznövények, palánták) gondozása, növényültetés. – Kisállatok gondozása. – Felelősség a rábízott élőlényekért. – Madáretető készítése, madarak etetése télen. – A levegő, víz, talaj szennyező anyagainak megfigyelése a természetes és mesterséges környezetben. – Egyszerű kísérletek végzése a különböző szennyező anyagokkal. – Törekvés az energiatakarékos életvitelre, egyszerű technikák gyakorlása, szituációs játékok. – Információs jelek felismerése.

ÉNEK-ZENE

A tanterv szerkezete bővíthető, módosítható. Az egyes fő témák időkeretét nem határozzuk meg, hisz a tantárgy jellegéből adódóan komplexen kezeljük azokat. A tanulók adottságai és a helyi lehetőségek figyelembevételével a helyi tanterv szabályozhatja az egyes fő témák időkeretét.

Ének-zene 1. évfolyam

Óraszám: heti: 2

Tananyag	Követelmények
– <i>Környezetünk hangjai</i> – <i>Zajok, zörejek, zenei hangok</i> – Kellemes és kellemetlen hangok – Egyidejű hangzások – Emberi hang: beszéd- és Az óvodában tanult dalok felelevenítése, ismétlése – <i>Dalok állatokról, virágokról, növényekről.</i> – Évszakokhoz kapcsolódó dalok. – Különböző gyermekjátékok dalai, játékba hívó dalok – Ünnepekhez, jeles napokhoz kapcsolódó dalok. – Játékos artikulációs- és légző gyakorlatok, hangképzések – Koncentrációs és érzékelésfejlesztő játékok a vizuális, akusztikus és taktikus figyelem fejlesztésére (csend, nesz, zaj, zörej, beszédhang, zenei hang felismerése tapasztalati úton – látás, hallás, tapintás). – A környezet hangjainak felismerése (az emberi és állati hang, tárgyak, közlekedési – eszközök hangjának felismerése, utánzása, a hang időtartama, erőssége, iránya – Dallam- és ritmus improvizációk (nevek, mondókák, gyermekversek). – Hangok és ritmusok hangoztatása, differenciálása (halk - hangos, magas – mély, lassú, gyors). – Az egyenletes löktetés érzékeltetése játékos gyakorlatokon (lépés, taps egyenletes ritmusra, mondókákhoz, dalokhoz egyenletes ritmus kopogása, tapsolása). – Mondókák, nevek, dalok ritmizálása – Ismerkedés egyszerű ritmuselemekkel (negyed, páros nyolcad, a negyed értékű szünet, a kettes ütem, ütemvonal). A ritmusmotívumok felismerésének gyakorlása, ritmusfelelgető.	– Sajátítsa el a helyes beszédleghzést, artikulációt. – Kedvelje meg az éneklést, ismerjen meg, és szívesen énekeljen társaival minél több, de legalább 10 dalt oktáv terjedelemben, a nevelő segítségével. – Tudjon képességei szerint dalokat dallamukról, ritmusukról felismerni, egyszerű dallamot és ritmust improvizálni. – Folyamatosan fejlődjön vizuális, akusztikus és taktikus figyelme. – Legyen képes felismerni és differenciálni környezete hangjait. – Ismerje fel a magasabb és mélyebb, halk és hangos hangok, gyors és lassú ritmus közötti különbséget. – Ismerje fel a tanult dalokat dallamukról, ritmusukról. – Érzékelje az egyenletes löktetést mondókákban, dalokban. – Tudjon egyes tanult mondókákat, dalokat ritmizálni. – Legyen képes egyszerű ritmushangszerek megszólaltatására. – Ismerkedjen egyszerű ritmuselemekkel és a pentatónia dallamhangjaival. – Figyeljen a bemutatott, meghallgatott zeneművekre, dalokra. – Ismerje fel a hangzásbeli különbségeket (gyermekhang, férfi - női hang), a meghallgatott művek hangulatát.

– Ismerkedés ritmushangszerekkel, játékos megszólaltatásuk (dob, cintányér, fadob, ütőfa, háromszög). – A tanult dalok felismerésének gyakorlása dallamról, ritmusról – A mérőütés. A szünet érzékelése, jelzése. – Ismerkedés a pentatónia dallamhangjainak elnevezésével, kézjelével („dó”, „re”, „mi”, „szó”, „lá”). A dallamvonal. – Jellemző dalok meghallgatása gépzenéről a hangszínek megkülönböztetésének, a tanult dalok azonosításának gyakorlására. – A zenei ízlés, figyelem, érdeklődés fejlesztése zeneművek, feldolgozások meghallgatásával (Gyermekdalok. Bartók Béla: Gyermeknek - egyes részletei. Kodály Zoltán: Katalinka... Weöres Sándor versei Halász Judit előadásában). – Alkalmi dalok, ünnepek dalai, a Himnusz meghallgatása.	– Ismerkedjen egyszerű hangszerek hangzásával (ritmushangszerek, furulya, xilofon). – Ritmus, dallam, szöveg. Lassú, közepes, gyors tempó. Halk és hangos éneklés. Pontos szövegkiejtés, artikuláció. Körjáték, ünnep, évszak. Kánonéneklés. Ritmushangszer, ritmuszenekar. Kíséret. Szabad játék. Ritmikus mozgás. Dallamrögtönzés. Ritmusérték, ritmusjelölés. Vonal és vonalköz. Szín, hang. Zenei emlékezet, zenei fantázia. Zörej, zenei hang, beszédhang, énekhang. Hangerő, hangmagasság, hangszín, időtartam. Kellemes és kellemetlen hangok-kulcsfogalmak.
--	---

A KÖVETKEZŐ ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELE

- ✓ Legyen képes az egységes, szép, oldott közös éneklésre és énekes, mozgásos játékok előadására, fejlődjön alkalmazkodóképessége.
- ✓ Énekeljen tisztán, helyes artikulációval, a dallam és szöveg kapcsolatára épülő előadásmóddal.
- ✓ Tudja pontosan a tanult dalok szövegét, dallamát képességei szerint, ismerje fel azokat dallamukról, ritmusukról, érezze át a dalok, zeneművek hangulatát.
- ✓ Legyen képes az egyenletes lüktetés, a dalritmus és a hangok hosszúságának érzékelésére, érzékeltetésére.
- ✓ Tudjon ritmust és mozgást improvizálni dallamhoz.
- ✓ Szívesen vegyen részt a népszokásokat megismertető, hagyományőrző játékokban, táncokban, ismerje a csárdás alaplépéseit.
- ✓ Alakuljon ki benne a játékbátorság, az empátia, szokjon hozzá a csoporton belüli szerepléshez.
- ✓ A tantárgy eszközrendszerének segítségével fejlődjön érzelmi és akarati élete, zenei memóriája, reprodukciós képzelete.

Ének-zene

2. évfolyam

Óraszám: heti: 1

Tananyag	Követelmények
– <i>Játékos artikulációs és légző gyakorlatok.</i> – Hang- és hangzás felismerési gyakorlatok, hangfajták, hangok differenciálása (a természet hangja; munkafolyamatok hangja; többféle énekhang; hangszerek együttes megszólalása; a hang iránya, távolsága; a hangzás hossza, időtartama, hangerő, hangszín). – A szekvencia (egy-egy motívum más-más hangfokon történő többszöri ismétlése) felfedezése, gyakorlása. – A kezdő hang felismerése, visszaadása. – <i>Az előző évfolyamon tanult dalok ismétlése, gyakorlása, megszilárdítása.</i> – Új gyermekdalok megismerése (állatokról, virágokról, évszakokról) egyre bővülő hangterjedelemben, hangkészlettel. – Különböző ünnepekhez, alkalmakhoz, jeles napokhoz kapcsolódó dalok megismerése, előadása közösen. – A Himnusz meghallgatása. – Játékok, táncok dalai. – Egyenletes ritmus tapsolása, kopogása, megszólaltatása ritmushangszereken – Dalritmus, nevek ritmusának tapsolása, kopogása, ritmusfelelgető. – Ritmushangszerek használata ritmusgyakorlatokban, játékokban, dalkíséretnél, egyre növekvő önállósággal. – A tanult ritmusjelek felismerése, a fél értékű hang jele, időtartama, hangoztatása – Visszhang-, felelgető- és ritmus-kiegészítő játékok. – Szünet érzékelése, érzékeltetése, jelzése kézzel – Letapsolt ritmusok keresése ritmuskártyán. – A szolmizációs hangok és kézjelek felismerésének gyakorlása („dó”, „re”, „mi”, „szó”, „lá”). – <i>A hangsor elhelyezése dallamkirakón.</i> – <i>A háromvonalas kotta megismerése, egyszerű, betűs kottával és színes kottajegyekkel jelölt dallamok leolvasásának gyakorlása tanári segítséggel. A dallamvonal.</i> – <i>Dallam-felismerési, dallambújtatásos játékok.</i>	– Tudjon minél több dalt, népi gyermekjátékot megfelelő hangzással, mozgással közösen előadni. – Törekedjen a tiszta éneklésre, a helyes artikulációra, a megfelelő tempó és hangerő alkalmazására. – Ismerje fel a tanult dalokat dallam - és ritmusmotívumaikról, szöveg nélküli hangszeres megszólaltatásban. – Értse a ritmus, a dallam és a szöveg jelentését. – Tudjon egyszerű ritmusmotívumokat megszólaltatni – ritmushangszert használni. – Szívesen vegyen részt a közös éneklésben, játékokban, zenehallgatásban, mozgásos, táncos tevékenységben. – Az egyes hallott és tanult dalok, zeneművek tartalmát fejezze ki mozgással, rajzzal. – Folyamatosan fejlődjenek kommunikációs képességei, hallása, mozgása, ritmusérzéke, kifejezőkészsége, játékbátorsága. – Figyeljen a nevelő és társai énekére, kapcsolódjon be a közös éneklésekbe. – Ismerjen meg és tudjon énekelni társaival minél több, de legalább 10 dalt oktávterjedelemben, egyre növekvő önállósággal. – Alkalmazza a helyes énekléshez szükséges testtartást, beszédlevegzést, artikulációt. – Legyen képes az akusztikai ingerek egyre pontosabb felfogására, jellemzőinek felismerésére. – Ismerje fel a tanult dalokat dallammotívumaikról, szöveg nélküli, hangszeres megszólaltatásban. – Szívesen vegyen részt a közös éneklésben. Legyen kedvenc dala. – Ismerje az egyenletes lüktetés és dalritmus közötti különbséget. – Tudja a megismert, ismert gyermekdalokat mérőütéssel énekelni. – Ismerje fel a tanult ritmusmotívumokat, ritmuselemeket, tudjon két ritmusmotívumot hallás után visszatapsolni, lekopogni, ritmushangszereken megszólaltatni. – Legyen képes ritmushangszereken dalok kíséretéhez az egyenletes ritmust megszólaltatni. Ritmizálja a tanult dalokat, mondókákat.

– Az első osztályban megismert gyermekdalok, népdalfeldolgozások, zeneművek ismételt meghallgatása, felismerése. – Az első osztályban bemutatott zeneszerzők, előadóművészek további műveinek, dalainak megismertetése (Kodály Zoltán és Bartók Béla művei). – Ádám - Schmidt: Változatok egy Mozart - témára 2. variáció. A zongora hangjának megfigyelése. – Állatok a zenében: Saint - Saens: Állatok farsangja: oroszán, szamarak, tyúkok, kakasok. – Muszorgszkij: Egy kiállítás képei: kiscsibék tánca a tojáshéjban	– Ismerje fel és hangoztassa a tanult hangértékek jeleit, a szolmizációs hangokat és kézjeleit segítségével. – Tudjon segítséggel a háromvonalas kottarendszerben egyszerű dallammotívumokat elhelyezni. – Ritmus, dallam, szöveg. Lassú, közepes, gyors tempó. Halk és hangos éneklés. Pontos szövegkiejtés, artikuláció. Körjáték, ünnep, évszak. Kánonéneklés. Ritmushangszer, ritmuszenekar. Kíséret. Szabad játék. Ritmikus mozgás. Dallamrögtönzés. Ritmusérték, - jelölés. Vonal és vonalköz. Szín, hang. Zenei emlékezet, zenei fantázia. Zörej, zenei hang, beszédhang, énekhang. Hangerő, hangmagasság, hangszín, időtartam. Kellemes és kellemetlen hangok-kulcsfogalmak
--	--

A KÖVETKEZŐ ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELE

- ✓ Figyeljen a nevelő és társai énekére, kapcsolódjon be a közös éneklésekbe.
- ✓ Ismerjen meg és tudjon énekelni társaival minél több, de legalább 10 dalt október-januárban, egyre növekvő önállósággal.
- ✓ Alkalmazza a helyes énekléshez szükséges testtartást, beszédlevegzést, artikulációt.
- ✓ Ismerje fel a tanult dalokat dallammotívumaikról, szöveg nélküli, hangszerez megszólaltatásban.
- ✓ Tudja a megismert, ismert gyermekdalokat mérőütéssel énekelni.
- ✓ Ismerje fel a tanult ritmusmotívumokat, ritmuselemeket, tudjon két ritmusmotívumot hallás után visszatapsolni, lekopogni, ritmushangszereken megszólaltatni.
- ✓ Legyen képes ritmushangszereken dalok kíséretéhez az egyenletes ritmust megszólaltatni.
- ✓ Ritmizálja a tanult dalokat, mondókákat.
- ✓ Ismerje fel és hangoztassa a tanult hangértékek jeleit, a szolmizációs hangokat és kézjeleit segítségével.
- ✓ Tudjon segítséggel a háromvonalas kottarendszerben egyszerű dallammotívumokat elhelyezni

Ének-zene

3. évfolyam

Óraszám: heti: 2

Tananyag	Követelmények
– Az előző évfolyamokon megismert dalok felelevenítése, megszilárdítása. – Új gyermekdalok, népdalok tanulása egyre bővülő hangterjedelemben (állatokról, virágokról). – Évszakokhoz, alkalomhoz, ünnepekhez kapcsolódó dalok – Dalos mesék. – Népi játékok, népszokások, táncok dalai. – Belső hallást fejlesztő gyakorlatok (közös, párbeszéd, váltott éneklés - csoportok, fiúk, lányok, halk – hangos - néma, szöveg- és dallambújtás). – Dalfelismerés hangszerek megszólaltatásáról jellemző motívumok alapján. – A dalok hangulatának megfelelő éneklés. – Improvizációs gyakorlatok (adott dallamhoz különböző befejezés, ritmus). – Az akusztikus ingerek pontos felfogása, értelmezése. – A természet és az emberi élet ritmusának kifejezése mozgással, felismerése zenei hanganyagon (pl. altató – ébresztő). – A zene hangulatának érzékelése, érzékeltetése (színhangulat és zenei hangulat párhuzamba állítása). – A tanult ritmusmotívumok, ritmuselemek felismerése, megszólaltatása tapssal, kopogással. – A negyed, nyolcad, fél hang és negyed szünet ritmusjegyeinek megismerése – A kettes ütem, ütemvonal, ismétlőjel, záróvonal megismerése, szerepe. – Ritmus- és dallammotívumok felismerése kottaképről, leolvasása, hangoztatása, megszólaltatása különböző hangszereken (ritmushangszerek, xilofon, stb.). – Dallamritmus kirakása ritmuskártyákkal, lejegyzése. – Egyszerű ritmus kopogása két kézzel. – Ritmusfelelgető, ritmus – kiegészítések, visszhangjátékok. – Ritmuskíséret dalokhoz ritmushangszereken. – A tanult szolmizációs hangok és kézjeleiknek gyakorlása („dó”, „re”, „mi”, „szó”, „lá”, az ötfokú hangsor éneklése a tanárral közösen). – Egyszerű dallamok elhelyezése háromvonalas kottán, dallamkirakón (színes- és betűs kotta használata). – Gyermekdalok, népdalok, műdalok meghallgatása, az ismert dallamok, hangszerek felismerése – Az előző osztályokban bemutatott zeneszerzők, előadóművészek további műveinek, dalainak megismerése. – Kortárs zeneszerzők, előadóművészek gyermekeknek szóló műveinek megismertetése, meghallgatása, elemzése.	– Tudjon minél több, de legalább 10 dalt C - D' közötti terjedelemben énekelni. – Tudja az ismert dalokat hangos és belső énekléssel felváltva énekelni. – Törekedjen a dallam és a szöveg kapcsolatára épülő előadásmódra. – Legyen képes az akusztikus ingerek pontos felfogására, értelmezésére. – Vegye észre és érzékeltesse megismert dalok, zeneművek hangulatát. – Sajátítsa el a zenei olvasás – írás elemei ismereteit. – Ismerje a negyed, nyolcad, fél hang és negyed szünet ritmusjegyét. – Tudja a tanult ritmusjegyekkel lejegyezni az egyszerű ritmusokat. – Ismerje a kettes ütemet, ütemvonalat, ismétlőjelet, záróvonalat. – Tudjon egyszerű ritmuskapcsolatokat, dallamritmust két kézzel és ritmushangszereken megszólaltatni. – Tudja a megismert szolmizációs hangokat és kézjeleiket, énekeljen kézjelről tanári segítséggel. – Legyen tájékozott a háromvonalas kottarendszerben, jelölje a hangokat színekkel – segítséggel. – Ismerkedjen az ötvonalas kottarendszerrel. – Fokozatosan alakuljon ki a zenehallgatás iránti igény, ízlés.

– Kodály Zoltán: <i>Gyermek és női karok</i> – <i>A Himnusz.</i> – <i>Énekes rögtönzések; Hangszeres rögtönzések</i> – <i>Hangulatok, érzelmi állapotok kifejezése hangszeres és énekes formákban</i> – A négyes ütem – A hármas ütem – Újabb ritmusértékek – További szolmizációs hangok, a teljes hétfokú hangsor – Számkotta; Ötvonalas kotta írása-olvasása, vándorló dó-hellyel – Játékok, gyakorlatok a zenei fantázia erősítésére – Történetek, érzések, élmények, hangulatok	– Legyen képes a hangzásbeli különbségek észrevételére – Ismerje fel és nevezze meg a többször hallott zeneműveket, érezze át azok hangulatát. – Ismerjen fel elemi összefüggéseket a tartalom és a kifejezési mód között. – Ritmussor, dallamsor. Dallampár. Kellemes és kellemetlen hangzás. Hangszer, kórus. Zenés mese. Megfigyelési szempont- fogalmak.
--	--

A KÖVETKEZŐ ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELE

- ✓ Tudjon minél több dalt, népi gyermekjátékot helyes artikulációval, tiszta énekléssel, C- D' közötti hangterjedelemben, a ritmusnak megfelelő mozgással közösen előadni.
- ✓ Legyen képes a tanult dalok felismerésére.
- ✓ Legyen ismerete a háromvonalas kottáról.
- ✓ Tudjon koncentrálni a tanár énekére, hangszeres játékára vagy gépzenére.
- ✓ Ismerje fel hangzás alapján a tanult hangszereket.
- ✓ Tudjon minél több, de legalább 10 dalt C - D' közötti terjedelemben énekelni.
- ✓ Törekedjen a dallam és a szöveg kapcsolatára épülő előadásmódra.
- ✓ Vegye észre és érzékeltesse megismert dalok, zeneművek hangulatát

Ének-zene

4. évfolyam

Óraszám: heti: 2

Tananyag	Követelmények
– Az előző évfolyamokon tanult dalok felelevenítése. – Évszakokhoz kapcsolódó dalok, virágokról szóló dalok, betyárdalok, katonadalok tanulása (a szöveg pontos kezelése, megfelelő tempó, hangerő és légzéstechnika alkalmazása). – Az ereszkedő és emelkedő dallammotívumok, dallamok megfigyelése – Egyszerű kánonok éneklése tanári segítséggel. – <i>Ünnepek, népszokások dalai</i> – Regős énekek. – Ismerkedjen mai zeneszerzők, előadóművészek, folk–zenekarok korcsoportjának szóló műveivel. – A hétfokú hangsor hangjainak neve, kézjele, helyük a vonalközben (a „fá”, „ti” és az alsó „ti” helyének és kézjelének megismerése, olvasógyakorlatok). – Hangok nevének kotta alá írása, elemi írás – olvasási gyakorlatok, hangsúly jelölése, hangszín és hangzásbeli különbségek felismerése. – Egyforma dallamsor felismerése, jelölése. – Ritmus és szolmizáció egyeztetése dalszöveghez – Egyszerű dallamok éneklése kézjelről, betűkottáról – Dalfelismerés dallamkártyákról, kottáról. – Ritmushangoztatás ritmushangszereken, ritmus-staféta – A refrén fogalma. – A zenehallgatás szabályainak megismerése. – Irányított figyelmű zenehallgatás az életkornak és fejlettségi foknak megfelelően (a tanult dalok különböző feldolgozásai, zenés mesék). – Üstdob, hegedű, gordonka, fuvola, fagott hangjának megfigyelése, felismerése zenekari művekben. (Kodály Zoltán: Háry János – részletek; Prokofjev: Péter és a farkas – részletek; Saint-Saens: Állatok farsangja – részletek). – Zeneművek hangulati elemzése közösen (Vivaldi: Négy évszak; John of Fornsete: Nyárkánor; Mozart: Utazás szánon). – Ünnepek, népszokások dalainak meghallgatása. – A Himnusz meghallgatása énekkarak előadásában.	– Tudjon minél több, de legalább 10 dalt, C - E' közötti hangterjedelemben átéléssel, helyes légzéstechnikával énekelni, a dallam és szöveg kapcsolata szerint, a hangulat kifejezésével közösen előadni. – Ismerje meg a különböző népdalok keletkezésének körülményeit, legfontosabb tartalmi üzenetét. – Ismerkedjen a kánonok előadásmódjával. – Ismerje fel a tanult szolmizációs hangok nevét, kézjelét, énekeljen egyszerű dallamokat betűkottáról, kézjelről segítséggel. – Ismerje meg az ötvonalas kottarendszert, tudja a tanult hangokat segítséggel vonalközbe helyezni. – Írja a hangok nevét a kotta alá. – Legyen képes ritmusok leolvasására, másolására. – Ismerje a refrén fogalmát. – Vegyen részt a ritmus-, az olvasó-, a kottakirakó gyakorlatokban, növekvő önállósággal. – Legyen képes életkorának, fejlettségének megfelelő zeneművek, zenei részletek fegyelmezett meghallgatására. – Ismerje fel a többször hallott zeneműveket, nevezze meg, néhány ismeretel mondjon el róluk. – Ismerje fel a zeneművekben megszólaló, már megismert hangszereket (a hegedű, gordonka, üstdob, fuvola, fagott, hangját, formáját). – Tudjon különbséget tenni énekkar és zenekar között. – Ritmussor, dallamsor. Dallampár. Kellemes és kellemetlen hangzás. Hangszer, kórus. Zenés mese. Megfigyelési szempont. Ritmus, dallam, szöveg, tartalom és hangulat. Szómagyarázat. Párosító dal, virágének. Régi stílus, új stílus. Dalkezdés és -zárás. Lassú, közepes és gyors tempó, lassítás, gyorsítás. Halk és hangos éneklés, halkítás, hangosítás. – Ritmuszenekar, ellenritmus, rákritmus. Ritmusosztinató. Ritmusérték. Zenei kérdés-válasz. Zene és mozgás. Dallamrögtönzés. Ötfokú hangsor, hétfokú hangsor-fogalmak

A KÖVETKEZŐ ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELE

- ✓ Tudjon minél több dalt játékkal, mozgással, C és E' közötti magasságban, 9 - 10 hangterjedelemben énekelni.
- ✓ Legyen gyakorlott a helyes légzéstechnikában, a szöveg pontos kezelésében, a dal hangulatának megfelelő előadásmódban.
- ✓ Sajátítson el elemi zenei ismereteket a hangok helyének, a pentaton hangsor hangjainak nevét, jelét illetően, énekeljen kézjelről.
- ✓ Rendelkezzen ismeretekkel a tanult kottáról (betűs-, szám-, színes-, ötvonalas).
- ✓ Mutasson egyre növekvő önállóságot a ritmus-, a kottakirakó- és az olvasógyakorlatokban.
- ✓ Használja a megismert ritmushangszereket, ismerkedjen meg további hangszerekkel.
- ✓ Ismerkedjen a zeneirodalom nagyjainak számára érthető műveivel, hallgassa azokat szívesen.
- ✓ Legyen képes dalokhoz, zeneszámokhoz táncos mozgást improvizálni.
- ✓ Folyamatosan ismerje meg a magyar gyermek - és néptánc mozgás- és lépésmotívumait

VIZUÁLIS KULTÚRA

A tanterv szerkezete bővíthető, módosítható, ezért az egyes főtémákhoz nem határoztunk meg konkrét óraszámokat, hogy az egyes témák időkerete a tanulók adottságai és a helyi lehetőségek figyelembe vételével meghatározható legyen.

Kerettanterv által elvárt kulcsfogalmak felsorolása a 2-4. évfolyamok moduljainak követelményei között található.

Fejleszthető képesség-területek:

- Formaészlelés, formaanalízis, formaképzetek és fogalmak pontatlanságának kiküszöbölése.
- Testkép-percepció, térbeli tájékozódó képességek, térirányok, viszonyok felismerésének korrekciója.
- Koncentráció-zavar, a figyelem merevségének korrekciója.
- A vizuális megfigyelőképesség fejlesztése.
- A finommotorika, a szín és formaérzék differenciált fejlesztése.
- Képzelet és képzettársítási képességek fejlesztése.

Vizuális kultúra

1. évfolyam

Óraszám

heti 2

Tananyag	Követelmények
– Ismerkedés a vizuális nyelv alapelemeivel (vonal – vastag, vékony, egyenes, ferde, körvonal, hullámvonal; szín – a fő színek; forma – kicsi, nagy, szögletes, gömbölyű, hosszúkas, gömbölyded, tojásdad,). – Síkszerű, gömbölyded, tojásdad természeti formák összehasonlítása, csoportosítása, forma, nagyság, szín szerint. – Gömbölyű és hosszúkas mesterséges formák, szögletes - és forgásformák összehasonlítása, csoportosítása. – Ritmusok képzése, kompozíciók létrehozása – Foltfestés. – Tárgyak helyének és helyzetének megfigyelése, meghatározása, szerepeltetése alkotásokban. – Gömbölyű és tojásforma foltszerű ábrázolása (gyümölcsök, léggömbök - papírragasztás, vízfestés). – Meséhez, dalhoz egyszerű síkbábok, illusztrációk készítése. – Külső tér ábrázolása föld és ég jelzésével az időjárás, évszakok egyszerű jelenségeihez kapcsolódva (nagy méretű kép festése csoportmunkával - vízfestés, ujjfestés, tempera, kréta). – Emberalak felépítése gömbölyű formákból (török basa, hóember hóból, alma – Mikulás). – Emberalak ábrázolása vonalasan, foltszerűen (a családdal, vagy önmagával kapcsolatos események, élmények). – Papírzacskóból maszk készítése – A kompozíciós gyakorlatokhoz kapcsolódó játékos, modern műalkotások, gyermekrajzok bemutatása, megfigyelése, megbeszélése. – Műalkotások szemléltetése (néhány perc), közös beszélgetés tárgyról, színekről, formákról, élőlényekről. – Történet eljátszása az alkotott bábokkal – Gömbölyded, tojásdad természeti formák előlnézeti vonalas rajza és foltszerű ábrázolása. – Tankönyvek magyarázó rajzainak, a szűkebb környezet jeleinek megfigyelése, elemzése, értelmezése. – Gesztusok, testbeszéd értelmezése, felismerése ábrákról.	– Tudja a legegyszerűbb természeti formákat adott szempontok szerint összehasonlítani, csoportosítani. – Legyen képes ezekből ritmusok, egyszerű kompozíciók létrehozására. – Tapasztalati úton értse meg a ritmus lényegét. – Gömbölyű és szögletes formákat tudjon térben felépíteni, síkban ábrázolni, egyszerű anyagokkal, illetve technikákkal. – Tudja megkülönböztetni és megnevezni az alapszíneket. – Legyen képes a külső teret az ég és föld elkülönítésével, az évszakok legjellemzőbb tulajdonságaival síkban ábrázolni. – Hozzon létre zárt, illetve egymásba nyíló tereket különböző tárgyakkal. – Helyesen értelmezze tankönyvei magyarázó rajzait, ábráit, a környezet egyszerű jeleit, látványait, az emberi gesztusokat. – Legyen képes egyszerű síkbábok elkészítésére. – Tudjon egyszerű használati és dísz tárgyakat mintakövetéssel elkészíteni. – Tudja képességei szerint használni a megismert anyagokat, munkaeszközöket, alkalmazni a megismert technikákat. – Legyen képes néhány egyszerű forma, vonalfajta, szín felismerésére, megnevezésére, használatára. – Tudja a síkszerű, gömbölyded, tojásdad természeti formákat összehasonlítani, csoportosítani szín, forma és nagyság szerint. – Legyen képes forma - és színritmusokat, egyszerű kompozíciókat létrehozni. – Ismerkedjen a formák összetettségével. – Alkalmazza a foltfestést. – Vegye észre és tudja meghatározni tárgyak helyét, helyzetét alkotásokban. – Tudja a gömbölyded természeti formákat foltszerűen és vonalasan ábrázolni. – Legyen képes látvány-, irodalmi-, zenei élményei, az önmagával vagy a családdal kapcsolatos események egyszerű képi megfogalmazására (rajz, festmény). – Külső térábrázolásaiban különítse el az eget és földet, fejezze ki rajzi eszközökkel az évszakok legszembetűnőbb jellegzetességeit.

– Saját jelek választása, rajzolása, társak jelének meg- és felismerés – A tér egyszerű viszonyatai, téri szerkezetek (a kívül – belül fogalmának kialakítása). – Makett készítése (egymáshoz kapcsolódó terek létrehozása leporellóból, ezek berendezése, pl. babaszoba). – Tárgyalkotó folyamat (játékbútorok készítése papírdobozból). – Térhasználat, a tájékozódás játéka. – Ajándékkészítés papírból Anyák Napjára. – A környezet alakítása, ízlésfejlesztés (tanterem csinosítása). – Ismerkedés különböző technikákkal, munkaeszközökkel, anyagokkal: o Ceruza-, golyóstoll-, ecsetrajz, vízfestés, ujjfestés, tempera, kréta. – Konstruálás papírból tépéssel, nyírással, hajtogatással. – Mintázás plasztilinből, agyagból.	– Legyen képes gömbölyű formákból emberalak felépítésére, foltfestéssel és vonalasan az emberalak ábrázolására képességei szerint. – Vegyen részt a tanár által vezetett csoportmunkában, közös alkotásban. – A tanult mesékhez, dalokhoz készítsen egyszerű síkbábokat, maszkokat segítséggel. – Legyen képes egyszerű észrevételeket tenni műalkotások megfigyelése közben. – Ismerje meg és alkalmazza a rajzolás technikáját. – Készítsen egyszerű természeti formákról felismerhető előlnézeti rajzot. – Ismerje meg és értelmezze helyesen a tankönyvek magyarázó rajzait, ábráit. – Ismerje fel az egyszerű gesztusokat, a testbeszéd jelentését. – Készítsen adott funkciónak megfelelő egyszerű tárgyakat papírból, képlékeny anyagból minta után. – Tudjon különböző tárgyak felhasználásával zárt, illetve egymásba nyíló teret létrehozni. Ismerje meg a leporellókészítés elemi technikáját, a papírhajtogatást. – Készítsen egyszerű ajándéktárgyakat.
--	--

Vizuális kultúra

2. évfolyam

Óraszám heti 2

Tananyag	Követelmények
- Tárgyak rendezése (kockák, taneszközök, dobozok), a tárgyak helyének és helyzetének meghatározása segítségével. - Természetes -, szögletes - és forgásformák felismerése, megnevezése, rendezése, ritmusok képzése (szögletes, íves, gömbölyű és gömbölyded, szabályos és szabálytalan formák). - Komponálás falevélből, termékekből önálló elképzelés szerint (formák, színek ritmusos és szimmetrikus elrendezése, egyszerű ritmusok felfedezése). - A színismeret bővítése, árnyaltabb színek megnevezése, létrehozása (foltfestés, színfoltok, színritmusok festése). - Emberalak felépítése, részei: személyes és közösen átélt élmények, események, elképzelések szereplőinek megmintázása (mesék, dalok, bábelőadások, mesefilmek, stb. szereplői, hóember,). - Emberábrázolás síkban, portré (az előzők alapján, valamint barát ábrázolása, farsangi maszkok készítése, stb.). - Külső tér ábrázolása az időjárás, évszakok egyszerű jelenségeinek, hangulatának kifejezésével (egyéni munka és nagyméretű kép festése csoportmunkában). - Meséhez, dalhoz egyszerű síkbáb készítése. - Papírcsacskóból busó vagy farsangi maszk készítése. - Síkszerű és térformák foltszerű és vonalas ábrázolása (tárgyak, egyszerű élőlények ábrázolása színes és fekete – fehér technikával). - Falevél foltszerű képéből kompozíció és/vagy ritmus alkotása (falevelek préselése – levélritmus; nyomhagyások nyomtatással; természeti síkformák gipsznyomata; pozitív, negatív formák). - Színharmonia létrehozása papírtépéssel, ujjfestéssel vagy dugónyomással - Forgásformák felépítése, használati tárgyak mintázása agyagból. A megmintázott tárgyak díszítése, festése. (babaedények, bababútorok). - Ajándék készítése papírból Anyák Napjára. - Csomagolási technikák megfigyelése, csomagolás készítése mintakövetéssel (a csomagolóanyag egyéni díszítése). - A környezet mindennapi és alkalmi díszítése, átrendezése (a köznap és ünnepi tárgyak, jeles napok	- Hozzon létre ritmusokat egyszerű természeti formákból, komponáljon, önállóan. - Tudjon ember - és egyszerű állatfigurát termékekből, képlékeny anyagból felépíteni. - Ismerkedjen a téri szerkezetekkel, térbeli viszonylatokkal, tudja meghatározni a tárgyak helyét, helyzetét segítségével. - Legyen képes a sík- és térformák megkülönböztetésére, megnevezésére, ábrázolására. - Folyamatosan ismerje meg a környezet információs jeleit. - Legyen képes az időjárás évszakokhoz kapcsolódó, egyszerű jelenségeit megjeleníteni képen. - Készítsen egyszerű bábokat, maszkokat. - Ismerje fel és értse meg az egyszerű relációkat, jeleket, tankönyvei ábráit, egyszerű eligazító táblákat, piktogramokat. - Tudja a legegyszerűbb természeti formákat megnevezni, megadott szempontok szerint csoportosítani. - Szerezzen jártasságot ritmikus sorok létrehozásában. - Bővítsön színismerete. Ismerje fel és alkalmazza a fő színeket, hozzon létre és nevezzen meg árnyaltabb színeket. - Legyen képes önállóan kompozíciók létrehozására. - Ismerje fel az emberfigura részeit, építse fel képlékeny anyagból. - Legyen képes emberfigura felismerhető síkbeli ábrázolására. - Legyen képes egyszerű formájú termékek mintázására, színes, síkbeli ábrázolására. - Élményeit fejezze ki színes technikák segítségével, egyszerű megoldásokkal képen. - Tudja ábrázolni a külső teret, az időjárás egyszerű jelenségeinek kifejezésével. - Ismerje meg a papírvágás, tépés, ragasztás, dugónyomás, zsírkréta - és vízfestés, temperafestés technikáját. - Tudjon egyszerű tárgyakról előlnézeti rajzot készíteni.

tárgyi kellékei, a forma és funkció közötti összefüggés megbeszélése). – Könnyen megmunkálható, változatos anyagok és egyszerű munkaeszközök használata (papír – papírhajtogatás, - tépés, - kivágás, - ragasztás; agyag, plastilin - formázás). – Víz- és temperafestés.	– Legyen képes síkformák lenyomatának elkészítésére, egyszerű formájú termékek mintázására, színes, síkbeli ábrázolására. – Készítsen egyszerű termésbábokat. – Legyen képes mintakövetéssel egyszerű csomagolási technikákat elsajátítani. – Alakuljon ki a környezet mindennapi és alkalmi díszítésének igénye.
Álló egyenes, fekvő egyenes, kréta, ecset, ferde egyenes, hullámvonal, körvonal, ismétlődés, folt, szín, keveredés, színezés, egyenletes, ugyanolyan, egyforma, más alakú, oldal, kisebb, nagyobb, hatalmas. Egyik csoport, másik csoport, kövérebb, soványabb, kék, sárga, piros, vízfesték, tempera, csomagolópapír, selyempapír, papírtépés, színes papír, ragasztó, könyvjelző, gyufásdoboz, krepp papír, papírszalag, papírcsík, gyertya, ovális forma, zöld, narancssárga, lila, átalakítás, hozzátevés, elvevés, szabályos, szabálytalan - fogalmak. Ősz, barna, hangulat, fa, táj, nap. Arc, önarckép, víz, hullámvonal, hajó, hal, falevélhullás, szél, faág, falomb, fólia, toll, fotó, kivetítés, száraz, zörög, avar. Fej, test, kéz, láb, kígyó, tekeredés, lassú, gyors, lágy, friss, szeptember, október, november, havazás, hideg, jeges, hideg szín, hóember, virág, rügy, rózsaszín, piros, fehér- fogalmak. Fiú-lány, néni-bácsi, hajszín, lányruha, fiúruha, magas-alacsony, gyerek, felnőtt, anya, apa, gyerek, család; jobbra-balra, körbe, föl-le, integetés, magyarázat, sírás, nevetés, vidám-szomorú, reggel, délelőtt, dél, délután, este, éjjel- fogalmak. Fűzés, damil, cérna, csomó, agyag, gyúrható, gömbölyítés, golyó, gyöngy, spárga, teknős, süni, sodrás, agyaghurka, ünnep, névnap, születésnap, Anyák Napja, csomagolás, selyempapír- fogalmak.	

Vizuális kultúra

3. évfolyam

Óraszám heti 2

Tananyag	Követelmények
– Síkszerű formák ábrázolása vonalasan, foltszerűen. – Színes levélnyomás, falevél festése (hangsúlyozás a formák és színek kiemelésével). – Emberalak felépítése termékekből a tanult mesékhez, dalokhoz kapcsolódva. – Emberforma szerkezete, felépítése, papírplasztika. – Emberforma síkábrázolása, portrékészítés. – Maszkok, álarcok, portrék képeinek megfigyelése, közös elemzése – Papírzacskóból maszk készítése. – Egyszerű látványélmény lerajzolása. – Síkszerű természeti formák vonalas ábrázolása. – Közlekedési eszközök modelljeinek építése gyógyszeres dobozokból, segítséggel – Színkompozíciók készítése. – Egyszerű tárgyak alaprajza. – Forgás - és szögletes formák felépítése agyagból. – Edénykészítés hurkás felrakással. – Csomagolások készítése minta után és egyéni elképzeléssel (díszdoboz készítése, burkolása színes papírral). – A tanterem átalakítása különféle alkalmakra (díszítés, díszlet, stb.). – Térhasználat, a tájékozódás játéka – Mintázás agyagból vagy gyurmából. – Tárgy-, termés-, és színes levélnyomás. – Papírtépés, papírvágás, papírragasztás, papírplasztika – Ceruza, kréta, tempera, vizes alapú vízfesték.	– Tudjon forgás - és szögletes formákat felépíteni, azokat díszíteni. – Építsen emberformákat termékekből, papírból. – Ismerje meg és tudja használni a mellékszíneket. – Legyen képes megfigyelés után a külső térbeli viszonylatok megépítésére, az időjárás és az évszakok hangulatának képi ábrázolására. – Tudja gondolatait képessége szerint vizuálisan megjeleníteni. – Legyen képes a megismert anyagokkal egyszerű tárgyakat készíteni. – Készítsen egyszerű síkbábokat, maszkokat. – Tudjon mind bonyolultabb szín- és formaritmust képezni. – Legyen képes síkszerű természeti formák vonalas és foltszerű ábrázolására, elvonatkoztatására. – Ismerje a vizuális alapelemek viszonylatait (irány, arány, kompozíció, hangsúlyozás). – Tudjon termékekből bábót készíteni. – Legyen képes az emberfigura képi megjelenítésére. – Élményeit fejezze ki 1 - 2 alakos egyensúlyos, harmonikus kompozíciókban. – Legyen képes saját és társai alkotásairól véleményt nyilvánítani. – Tudjon egyszerű látványt megfigyelés alapján lerajzolni. – Legyen képes egyszerű használati eszközöket minta után megformázni. – Tudjon ünnepi alkalomra ajándékot készíteni képességei szerint. – Legyen képes környezete ízléses csinosítására.

Vizuális kultúra

4. évfolyam

Óraszám heti 1

Tananyag	Követelmények
- Formák és színek rendezése (foltok, tömegek, foltképzés, körvonal, árnyék). - Gömbölyded természeti formák redukált képéből ritmusok képzése ujjnyomással, papírragasztással. - Csepp - vagy szív alakú levélformákból ritmusok, szabad kompozíciók készítése - Hideg és meleg színek csoportosítása, színritmusok képzése. - Emberfigura részei (meseszereplők figuráinak elkészítése agyagból vagy gyurmából) - Az ember síkábrázolása, lépő mozdulat oldalnézetből, feltartott, széttárt karok előlnézetből, önarckép. - Őszi, téli, tavaszi kép festése, föld, ég, ház, fa, domb, hegy elhelyezése tájban - A témával kapcsolatos művészeti alkotások bemutatása, megfigyelése, elemzése. - Bábok, maszkok képei. - Portrék, fényképek. - Embert ábrázoló szobrok vagy képei. - Tájképek reprodukciói. - Kerámiák. - Képzőművészeti alkotások leírása néhány mondatban (pl. köztéri szobor), a jellemzők magyarázata. - Papírplasztika készítése. - Plakát készítése. - Forgásformák felépítése agyagból (agyagedények készítése agyaglapocskák felrakásával). - Szögletes formák díszítése (doboz készítése papírból, oldalainak festése) - Agyaggyöngyök készítése, díszítésük. - Térépítés nagy méretben (dobozok, papírszalag segítségével) csoportmunkában. - Környezetalakító tevékenység (pl. kiállítás rendezése). - Különböző technikák, technológiák megismerése (foltok, tömegek, foltképzés, körvonal, árnyék; ujjnyomás; papírplasztika; plakát készítése; agyaglapocskák felrakása, agyaggyöngyök készítése;). - Könnyen megmunkálható anyagok és egyszerű munkaeszközök megismerése, használata.	- Ismerje és alkalmazza a tanult vonal és foltképzési technikákat. - Ismerje fel és különböztesse meg a különböző színtónusokat. - Képzőművészeti alkotások érthetőek, egyensúlyosak legyenek. - Legyen képes képeken cselekvéssor felismerésére. - Ismerjen fel tárgyakat két nézetük alapján. - Emberábrázolásában fejezze ki a végtagok egyszerűbb mozgásait. - Legyen képes agyagból és papírból néhány egyszerű használati tárgyat elkészíteni. - Tudjon egyszerű információt meríteni a nyomtatott dokumentumok nem szöveges (kép, ábra, illusztráció) részeiből. - Legyen képes ritmusok és szabad kompozíciók létrehozására. - Ismerje fel a színek sokféleségében a hideg és meleg színeket, tudjon ezekkel ritmusokat, színkompozíciókat létrehozni. - Legyen képes a külső tér felismerhető ábrázolására. - Tudjon különbséget tenni a képzőművészeti alkotások között, néhányat ismerjen fel reprodukción. - Alkotó, manipulációs tevékenység közben szerezzen tapasztalatokat szögletes és hengeres tárgyakról, a természeti formák különböző nézeteiről. - Ismerje meg a környezetében található ábrák, informáló jelek jelentését. - Legyen képes környezete adott célra megfelelő átalakítására, díszítésére.
Lágy, kemény, foltható, elválasztás, összekötés, átfestés, alapszín, átmásolás, átlátszó, dugónyomás, szerkezet, levélerezet, kerek, gömbölyű, gömbölyded, árnyék, henger, felület, fényforrás, megvilágítás, háttér, szerkezet- fogalmak. Ködös, elmosódott, hideg szín, meleg szín- fogalmak. Alaprajz, plakát, felismerhető, nézet (felülnézet, oldalnézet), sorrend, üzenet, reklám, fogalmak. Henger, beborítás, használati tárgy, forma, sablon, elsimítás, réteg, karcolás, felező hajtás, átlós hajtás- fogalmak.	

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

A tanterv szerkezete bővíthető, módosítható. A tanterv a Kerettanterv megfelelő tananyagait és követelményeit dolgozza fel. A tantárgy életviteli blokkjának ismeretei, gyakorlati alkalmazásának lépései a konduktív pedagógiai fejlesztés önellátás tanulása során részletesen, folyamatosan és napi gyakorlatban jelen vannak, ezért a technikai ismeretekre helyezzük a hangsúlyt.

Az egyes témák időkerete a tanulók adottságai és a helyi lehetőségek figyelembe vételével átcsoportosítható.

Mozgássérült tanulóink praktikus ügyessége (ügyetlensége), a tér-percepció zavara, a tevékenységek időbeli elmaradása szükségessé tette a tárgy óraszámának növelését: heti 1-ről heti 2-re.

A tananyagok között kiemelten **(félkövér betűtípussal)** szerepelnek a tanulói tevékenységek, mivel ezek értékelésének módja eltér a fogalmak elsajátításának értékelésétől.

A tantárgy tanítása lehetőséget teremt a kognitív funkciók, így az észlelés, térbeli tájékozódás, figyelemkoncentráció, emlékezet és gondolkodás valamint a szociális, modifikatív és kommunikatív képességek fejlesztésére.

A tantárgyhoz kapcsolódó tevékenységek alkalmasak a tanulók motorikus funkcióinak javítására, követendő magatartásminták nyújtására, szokásrend kialakítására, az önkiszolgálás és önálló ismeretszerzés módjainak elsajátíttatására.

Technika és tervezés

1. évfolyam

Óraszám: heti: 1

Tananyag	Követelmények
– Játékos építés nagyobb elemekkel, térképzés. – Spontán építés különféle kockával. – Építés térben és síkban. – Téri relációk megfigyeltetése, tudatosítása. – Anyagok megfigyelése, érzékszervi vizsgálata. – Természeti anyagok gyűjtése, vizsgálata, csoportosítása (levelek, termések, kavicsok) – Egyszerű kompozíciók alkotása természeti anyagokból. – Ajándék és dísz tárgyak készítése természeti anyagokból, nyírással, ragasztással. – Baleset - megelőzési szabályok elsajátítása /nyírás, ragasztás /. – Téralkítás természeti anyagokból és szabályos testekből. – Téri relációk megfigyeltetése, tudatosítása. – Becslések végzése környezetünk tárgyain. – Természetes anyagok - (homok, fa, kavics, termések, levelek) gyűjtés, érzékszervi vizsgálat - belőlük készíthető tárgyak. – A mesterséges környezetünk anyagai - lakásban, iskolában, az iskola környékén – Átalakított anyagok - papír, fonal, zsinor, hurkapálca, képlékeny anyag - gyurma. o Érzékszervi vizsgálat, tapasztalatgyűjtés. – Anyag - feldolgozási alaplépések - egyszerű tárgykészítési technikák. – Közlekedési helyzetek elemzése, közlekedési játékok – A jelzőlámpák jelzéseinek megismerése, alkalmazása (vasúti közlekedés). – A gyalogos közlekedés szabályai. – A gyermek, a gyermek - felnőtt közlekedése az utcán, járdán - tapasztalatok gyűjtése. o Tapasztalatok a tömegközlekedésről - a helyi közlekedésről.	– Legyen képes síkbeli modellek kialakítására természeti anyagokból (előrajzolt lapon). – Vegyen részt szívesen téralkításban természeti anyagokból és szabályos testekből. – Tudjon becsléseket végezni környezetünk tárgyain. – Ismerjen fel egyszerű összefüggéseket az anyag és a belőle készíthető tárgy között. – Ismerje fel a tanult természeti anyagokat és tulajdonságaikat. – Tudja csoportosítani a megismert természeti anyagokat sajátosságaik szerint. – Ismerje a településen belüli gyalogos közlekedés alapszabályait. – Tudjon csoportosan és egyénileg fegyelmezetten közlekedni járdán. – Elvárható a tanulóktól a tanult szabályok alkalmazása - a balesetmentes közlekedés a felnőttek közelében. – Rendelkezzen tapasztalatokkal a helyi tömegközlekedésről - az utazás közbeni magatartásról.

A KÖVETKEZŐ ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELE

- ✓ Az eszközök biztos felismerése és körültekintő használata;
- ✓ A tanult termések, természeti anyagok életkornak megfelelő differenciálása;
- ✓ Tudatos (óvatos) közlekedés;
- ✓ Mérlegelje az útesten való áthaladás körülményeit.
- ✓ Ismerje a településen belüli gyalogos közlekedés alapszabályait

Technika és tervezés

2. évfolyam

Óraszám: heti: 1

Tananyag	Követelmények
- Konstrukciós játék elemeinek megismerése, mérése, összehasonlítása. - Egyszerű alakatok összeállítása - rajzos minta után - A munkamenet és a munkaeszközök tervezése. - A baleset - megelőzési szabályok betartása szerelés közben. - Építés az építődoboz elemeivel minta alapján. Belső tér modellezése. - Építés a szabadban - homokozóban. Térrendezés terepasztalon - tereptárgyak felismerése, használata. - Természeti anyagok gyűjtése, átalakítása: nyírás, darabolás, hajlítás - Természeti anyagok megmunkálása: gömbölyítés, hengerítés, lapítás, kúposítás. - Képlékeny anyag egyszerű megmunkálása, elemi kézműves technikák. - Anyagok csoportosítása szín, méret, alakíthatóság szerint. - Kompozíciók készítése természeti anyagok kombinációjával (fa, agyag). - Használati tárgyak és játékok készítése szabályos testekből megmunkált természeti anyagokból (fa, agyag). - Textilek - anyagvizsgálat érzékszervi tapasztalással - nyírás. Manipuláció fonallal, zsineggel - Papírmunkák - célszerű és takarékos anyagfelhasználás, tépés, nyírás, hajtogatás. - Helyes szerszámhasználat. - Fa - hurkapálca - darabolás, csiszolás, festés, ragasztás. Helyes szerszámhasználat. - A járdán történő egyéni és csoportos gyalogos közlekedés szabályai (jobb oldali közlekedés). - Az úttesten történő egyéni és csoportos gyalogos közlekedés szabályai (jobb oldali közlekedés, elsőbbségadás). - Átkelés az úttesten, a vasúti átjáróban. - A sorompó, fénysorompó és közlekedési lámpa jelzései - A gyalogos közlekedés jelzőtábláinak megismerése, a jelek értelmezése (gyalogátkelő, aluljáró, felüljáró, vasúti átjáró). A gyalogos balesetek okai (esetelemzés képről, filmről). - Tapasztalatok gyűjtése a helyi tömegközlekedésről - utazás felnőttel.	- Részvétel a fejlettségének megfelelő házi munkában, csoportos tevékenységben. - Tudjon szabadon, önálló elképzelés és minta után építeni. - Tudjon belső téralakítást végezni dobozokkal, tárgyakkal. - Tudjon tereptárgyakat modellezni. - Tudjon egyszerű műveleteket elvégezni hurkapálcával. - Használja rendeltetésszerűen az ollót, a festéket és a ragasztót. - Tudjon építeni minta, kép vagy önálló elgondolás alapján. - Ismerje fel a természeti anyagokat (fa, agyag). - Legyen jártas a természeti anyagok átalakításához szükséges eszközök használatában. - Tudjon papírt nyírni ollóval. Tudjon festékekkel, ragasztóval bántani. - Rendelkezzen elemi ismeretekkel az anyagtakarékosságról, a környezet megóvásáról. - Elvárható a tanulóktól a gyalogos közlekedés szabályainak ismerete - a tanult szabályok alkalmazása - a balesetmentes közlekedés a felnőttek közelében. - Tudjon körültekintően átkelni (egyéni és csoportosan) az úttesten (jelzőlámpás és jelzőlámpa nélküli) kereszteződésben, gyalogátkelőn és vasúti átjáróban.
Gyalogátkelőhely, zebra, forgalom, jelzőlámpa, jármű, rendőr, karjelzés, Állj! Várj! Indulj! Nézz körül! Balra, azután jobbra figyelj! - fogalmak Kemény, puha, képlékeny, homok, agyag, gyurma, só-gyurma. Gömbölyítés, hengerítés, sodrás, lapítás, mélyítés, csigavonal. Papír, sima, gyűrt, hajtogatás, él, tépés, nyírás, nedvszívó, éghető. Céna, fonal, zsineg, spárga, szál, csomó, csomózás. Csokor, természetes anyag, műanyag, termés, falevél, toboz, makk, csuhé, kavics, sík, tér. Modell, makett, terv, tulajdonság, forma, szín, nagyság, méret- fogalmak.	

A KÖVETKEZŐ ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELE

- ✓ A megismert természeti anyagok adott szempontú csoportosítása
- ✓ Egyszerűbb kompozíciók készítése a tanult anyagok felhasználásával - relatív önállóság a munkamenetben, balesetmentes eszközhasználat.
- ✓ Legyen képes az ismert anyagokat csoportosítani alakíthatóságuk szerint.
- ✓ Fokozott (tisztaság és anyagtakarékosság iránti) igényesség a tárgyalakítás és kompozíció - készítés során
- ✓ A konstrukciós játékok elemeinek felismerése
- ✓ A lakott területen belüli gyalogos közlekedés veszélyeinek megértése
- ✓ Az időjárásnak megfelelő alapvető öltözködési szokások ismerete.

Technika és tervezés

3. évfolyam

Óraszám:

heti: 1

Tananyag	Követelmények
– Munkatevékenységek - játékok tisztítása, virágápolás, közös helyiségek csoportos takarítása – A takarítás eszközei. Házimunkák. – A házi munkát megkönnyítő gépek, eszközök, darálók, háztartási robotgépek, porszívó. – Alaprajz készítése körberajzolással, mérések, becslések, relációk – A szerelőkészlet elemeinek felismerése alaprajzról, próbálgatással – Építmények konstruálása elemekből. – Építés - ház, családi ház makettje, alaprajz, építés az építődoboz elemeinek felhasználásával. – Belső tér modellezése dobozokkal, építődobozokkal – Térrendezés terepasztalon - település modellezése. – Alakított anyagok - tárgyalakítás képlékeny anyaggal – mintázó eszköz használatával. – Papírok nyírása, hajtogatása, textilek nyírása - alaklemez használata. – Varrás (differenciáltan) - tűbefűzés, csomózás. – Gyöngyfűzés. – A fa - darabolás - csiszolás, festés. – Alapanyagok és hulladékok. Hulladékhasznosítás. – Feldolgozott anyagok gyűjtése, csoportosítása alakíthatóság szerint. – Formázás síkban, feldolgozott anyagok felhasználásával (kollázs). – Természetes és feldolgozott anyagok összehasonlítása felhasználási lehetőség szerint. Az anyagok és megmunkálási eszközük egymáshoz rendelése. – A településen kívüli gyalogos közlekedés /egyéni és csoportos / szabályai. Úttest, útpadka, gyalogátkelő, vasúti átgátló fogalmak elsajátítása. – A vasúti átgátló fényjelzéseinek értelmezése. – A vasúti átgátló, gyalogátkelő táblák jelentése. – Veszélyhelyzetek felismerése a településen kívüli közlekedésben. (képeken, szimulált és valóságos helyzetekben) – Közlekedési gyakorlatok a tömegközlekedés eszközökön - szabályok betartása. o Közlekedési eszközök csoportosítása.	– Egyszerű háztartási munkák gyakorlott elvégzése, háztartási kisgépek használata. – Legyen jártas alaprajzok készítésében, cm pontosságú mérések, becslések végzésében. – Tudjon egyszerű alakzatokat konstruálni rajz alapján, szerelőkészlet elemeiből. – Ismerje fel a szerelésben rejlő baleseti veszélyeket. – Az építődoboz jártasságszintű használata. Ismeretek a szerelődoboz elemeiről, szerszámainak használatáról. – A rajz és a tárgy megfeleltetése, alaprajz elkészítése. – Az egyensúly és stabilitás alkalmazása az építésben, a térrendezésben, a modellezésben. – A térhelyzetre - viszonyokra vonatkozó fogalmak pontos használata. – Ismerje fel és legyen képes megkülönböztetni a papírt, textilt és bőrt. – Tudja differenciálni a természeti és feldolgozott anyag fogalmakat. – Tudjon tárgyalakítást végezni képlékeny anyaggal – mintázó eszköz használatával. – Tudjon papírt nyírni, hajtogatni. – Tudjon textilt nyírni - alaklemez használatával. – Ismerjen néhány öltésformát (differenciáltan). – Tudjon gyöngyöt fűzni. – Tudjon fát - darabolni - csiszolni, festeni. – Értse az alapanyagok és hulladékok fogalmát. – Törekedjen a hulladékhasznosításra. – Tudjon biztonságosan átkelni úttesten, vasúti átgátlóban. – Ismerje a fénysorompó jelzéseit és néhány közlekedési tábla jelentését.(vasúti átgátló, gyalogátkelő). – Ismerje fel a településen kívüli gyalogos közlekedés veszélyeit, a balesetek megelőzési lehetőségeit. – Biztonságos közlekedés gyalogosan és a tömegközlekedési eszközön. – A közlekedés eszközeinek ismerete, csoportosítás. – Vészhelyzetek felismerése, elkerülése a gyalogos és a tömegközlekedésben.

Napszak, alkalom, ünnepi ruha, sportruházat. Aktuálisan használt konyhai eszközök és tevékenységek, áramütés, takarítóeszközök, veszélyes anyagok. Tömegközlekedési eszközök, közlekedési jelzőtáblák, tiltó táblák, tájékoztató jelzések, fogalmak.

Szalma, nád, mag, termés, fonal, alaklemez, befűzés, puhafa, keményfa, szeg, kalapács, harapófogó, mérés, mérőeszköz, pontosság, tervrajz, sík, tér- fogalmak.

Veszélyforrás, segítségkérés formája, döntés, választás, káros szokás, felelősség, gondozási feladat, takarékoság, pazarlás- fogalmak.

A KÖVETKEZŐ ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELE

- ✓ A papír, textil és bőr megkülönböztetése;
- ✓ A szerelőkészlet elemeinek felismerése alaprajzról;
- ✓ Megfelelő viselkedési formák tanúsítása az egészségügyi intézetekben.
- ✓ Az egészséges életmódhoz szükséges szokásrend ismerete.
- ✓ Egyszerű háztartási munkák elvégzése irányítás mellett, háztartási kisgépek használata.
- ✓ Ismeretek a szerelődoboz elemeiről, szerszámainak használatáról.
- ✓ Műveleti algoritmus leolvasása, értelmezése segítséggel, használata a tárgykészítésben.
- ✓ Gyakorlott eszközhasználat a papírmunkában, a famunkában, a textilek megmunkálásában a megismert eszközök tekintetében.
- ✓ A tanult, a begyakorolt magatartási szabályok betartása a közlekedési helyzetekben.
- ✓ A közlekedés eszközeinek ismerete, csoportosítás.

Technika és tervezés

4. évfolyam

Óraszám: heti:1

Tananyag	Követelmények
- Textilek varrása - egyszerű öltésformák. - Munkatevékenységek - részvétel a családi munkában, szolgáltatások igénybevétele - vásárlás, gyógyszertár, posta. - Egyszerű ételkészítés reggelire. - Egyszerűbb modellek elkészítése szerelőkészlettel, előre rajzolt algoritmus szerint - Építmények belső terei és azok funkciói. - Építés - építőelemek illesztése, egyensúly - Térrendezés - téralakítás. - Építés látszati rajz alapján a síkra. - Lakóházak modellezése - település makettje - értelmezése. - Szerelődoboz, szerelőelemek - eszközök, szerszámok balesetmentes használata - Fa, papír, textil megmunkálása; dísz tárgyak, játékok készítése - Fa méretezése, reszelése, fűrészelése. - Papír hajtogatása, tépése, nyírása, ragasztása, lyukasztása - Átalakított anyagok - a papír felhasználása - csomagolás, csomagolási technikák - Fémek - anyagvizsgálat - az anyag érzékelhető tulajdonságai. - A fa - darabolás, faragás. - A műanyag - hasznosítása a háztartásban - A kerékpározás megtanulása zárt udvarban. A kerékpározás, mint veszélyforrás - A közlekedés eszközei - a vonat. A pályaudvar. - A helyi közlekedés eszközei - falu és városban - közlekedési helyzetek modellezése.	- Egyszerű háztartási munkák gyakorlott elvégzése, háztartási kisgépek használata. - Részvétel és aktivitás a környezetellátó munkatevékenységben. - Az építődoboz jártasságszintű használata. A rajz és a tárgy megfeleltetése, alaprajz elkészítése. - Műveleti algoritmus leolvasása, értelmezése segítséggel, használata a tárgykészítésben. - Az egyensúly és stabilitás alkalmazása az építésben, a térrendezésben, a modellezésben. - A térhelyzetre - viszonyokra vonatkozó fogalmak pontos használata. - Ismerje fel az anyag és a tárgy összefüggéseit a környezetben található eszközökben. - Anyagvizsgálati módszerek ismerete - tapasztalatok megfogalmazása. - Gyakorlott eszközhasználat a papírmunkában, a famunkában, a textilek megmunkálásában a megismert eszközök tekintetében. - Az esztétikai követelményekre való törekvés a tárgykészítésben, a munkában. - Az anyagtakarékossági szempontok ismerete és alkalmazása a tervező, kivitelező munkában. - Tudjon tisztán dolgozni, a problémák megoldásához segítséget kérni. - A tanult, a begyakorolt magatartási szabályok betartása a közlekedési helyzetekben. - A közlekedés eszközeinek ismerete, csoportosítás. - Biztonságos közlekedés gyalogosan és a tömegközlekedési eszközön. - Vészhelyzetek felismerése, elkerülése a gyalogos és a tömegközlekedésben.

KÖVETKEZŐ ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELE

- ✓ Tudjon egyszerű modelleket összeállítani rajz alapján
- ✓ Ismerje a kerékpáros, a gyalogos és tömegközlekedés alapjait.
- ✓ Legyen tájékozott a balesetek esetén szükséges tennivalókban.
- ✓ Önállóság, gyakorlottság az önellátásban - öltözés, tisztálkodás, étkezés.
- ✓ Egyszerű háztartási munkák gyakorlott elvégzése, háztartási kisgépek használata.
- ✓ A térhelyzetre - viszonyokra vonatkozó fogalmak pontos használata.
- ✓ Anyagvizsgálati módszerek ismerete - tapasztalatok megfogalmazása.
- ✓ Gyakorlott eszközhasználat a papírmunkában, a famunkában, a textilek megmunkálásában a megismert eszközök tekintetében.
- ✓ Tudjon tisztán dolgozni, a problémák megoldásához segítséget kérni.
- ✓ Vészhelyzetek felismerése, elkerülése a gyalogos és a tömegközlekedésben

DIGITÁLIS KULTÚRA

A tanterv szerkezete bővíthető, módosítható, ezért az egyes főtémákhoz nem határoztunk meg konkrét óraszámokat, hogy az egyes témák időkerete a tanulók adottságai és a helyi lehetőségek figyelembe vételével meghatározható legyen.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók esetében a tantárgy adta lehetőségeket fel kell használni a tanulók intellektuális kompetenciáinak, algoritmizáló és tervező készségének fejlesztésére, valamint a problémamegoldó gondolkodás begyakorlására. A kommunikáció során törekedni kell a helyes nyelvhasználatra, az olvasási képesség tudatos erősítésére.

Digitális kultúra 3. évfolyam

Óraszám évi 36 heti 1

Tananyag	Követelmények
– Az iskolai élet jelei, beszélő képek, piktogramok. (piktogramok válogatása, rendszerezése, rajzolása) – Információs jelek, eszközök és szimbólumok a mindennapi életben (közlekedési-táblák, téri irányok jelei, térképjelek csoportosítása, rajzolása). – Jel, jelölt, jelentés összekapcsolása (jelképek, jelek gyűjtése, válogatása) – Az információs technológián alapuló kommunikációs formák – Lehetőségek és kockázatok az infokommunikáció során – Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai – A személyes adatok fogalma – Gyerekeknek szóló, legelterjedtebb elektronikus szolgáltatások. – Könyvtár fogalma, szerkezete – felépítése, szolgáltatásai – A könyvtárhasználat szabályai.	– Ismerje és értse az iskola épületében előforduló információs jelek (mosdó, könyvtár, szertár, raktár, dohányzásra kijelölt hely) információtartalmát – Ismerje és értse a település közintézményeinek jelöléseit (posta, orvosi rendelő, gyógyszertár, autóbuszmegálló, vasútállomás, rendőrség). – Tudjon végrehajtani néhány lépésből álló tevékenységet rajzos algoritmus alapján. – Értse és alkalmazza a helymeghatározásokhoz szükséges relációs fogalmakat. – Ismerje a zsebszámológép és a közvetlen környezet elektronikai eszközeinek jelrendszerét. – Tudjon alpműveleteket elvégezni kalkulátoron. – Ismerje fel a köznapi élet leggyakoribb (KRESZ -, térkép-, gépek működési) jeleit. – Legyen tájékozott az elektromos eszközökkel kapcsolatos balesetvédelmi előírásokban.
Média, elektronikus média, információforrás, weblap (www), weboldal, blog, személyes adat, e-szolgáltatás, internet- fogalmak.	
Könyvtár, tartalomjegyzék, szerző, író, könyvcím, ábécé, betűrend, betűrendes keresés fogalmak.	

Digitális kultúra

4. évfolyam

Óraszám évi 36 heti 1

Tananyag	Követelmények
– Írott és audiovizuális dokumentumok elektronikus létrehozása – Egyszerű grafikus és szöveges felület rajzoló- és szövegszerkesztő programokban – Adatkezelés, adatfeldolgozás, információmegjelenítés – Adatgyűjtés, - értelmezés – Közhasznú információk. – A probléma megoldásához szükséges módszerek és eszközök – Információ megjelenési formái: jelek, szimbólumok. – Algoritmusok adatai. – Adatbázisok	– A számítógép részeinek (gépház, képernyő, billentyűzet, egér) ismerete. – Balesetvédelmi és egészségügyi előírások a számítógépek üzemeltetési rendje. – Egér használata: húzás és kattintás. – Ismerkedés a betű- és számbillentyűkkel. – Funkcióbillentyűk megismerése: enter és iránybillentyűk (kurzorvezérlők) használata. – Adott informatikai eszközök kezelése. – A megismert alkalmazások indítása és futtatása. – Grafikus felület eszközkészletének megismerése. Ábrák kiszínezése. – Multimédiás programokban az egér használata. – Adatok gyűjtése, értelmezése. – Spontán szimbolikus kommunikáció. – Egyszerű algoritmusok használata informatikai környezetben számítógépen. – Irányok, útvonalak követése – Néhány mindennapi adatbázis megismerése.
Számítógép, gépház, képernyő, billentyűzet, egér, program, húzás, kattintás, enter, irány-fogalmak. Rajzolóprogram, szövegszerkesztő program, rajzeszköz, szöveg, ábra, információ, adat, irány-fogalmak. Szimbólum, jel, napirend, sorrend, adatbázis-fogalmak.	